

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
JURIDISKĀ FAKULTĀTE

BAKALaura DARBS

**KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJAS IETEKME UZ
ADMINISTRATĪVĀ SODA PIEMĒROŠANU**

Darba autors:

Bakalaura studiju programmas

“Tiesību zinātne”

Pilna laika klātienes

6. semestra students

Ģirts Kārklīšs

JurP gk15017

Zinātniskais vadītājs:

Doc. Dr. iur. Edvīns Danovskis

Rīga, 2018

Anotācija

Bakalaura darba „**Komerksabiedrības reorganizācijas ietekme uz administratīvā soda piemērošanu**” mērķis ir noskaidrot vai un kādā veidā komerksabiedrības reorganizācijai vajadzētu ietekmēt administratīvo sankciju piemērošanas iespējas.

Darbā ir apkopota prakses materiālu un tiesību aktu analīze attiecībā uz komerksabiedrību reorganizācijas un administratīvo sankciju piemērošanas mijiedarbību. Darba izstrādes procesā ir konstatētas un izceltas vairākas būtiskas normatīvā regulējuma nepilnības, kas rada iespēju komerksabiedrībām formāli imitējot reorganizācijas procesu izvairīties no administratīvās atbildības. Pētījumā ir apkopota arī Eiropas Savienības nostāja, ārvalstu prakses analīze un izceltas vairākas nepieļaujamas nacionālā un starptautiskā regulējuma pretrunas. Pētījums satur vadlīnijas par nepieciešamajām normatīvā regulējuma izmaiņām, vienlaikus norādot uz potenciālajiem riskiem un problēmām. Darbā veikta vairāku valsts pārvaldes institūciju aptauja un iegūto datu analīze.

Atslēgas vārdi: Komerksabiedrību reorganizācija, Administratīvās sankcijas, Tiesību un pienākumu pāreja, Reorganizācijas procesa harmonizācija, Administratīvā soda pāreja, Tiesību sukcesija.

Anotation

The aim of the bachelor paper "**The impact of the reorganization of a commercial company on the application of administrative Penalty**" is to ascertain whether in some way the reorganization of a commercial company should affect the possibilities of applying administrative sanctions.

The paper summarizes the analysis of materials and legislation on the interaction between the reorganization of corporations and the application of administrative sanctions. Several significant weaknesses in the regulatory framework which creates the possibility for commercial companies to formally mimic the process of reorganization to avoid administrative liability. have been identified and highlighted in the work process. The study also summarizes the position of the European Union, the analysis of foreign practice and highlights a number of unacceptable conflicts between national and international regulation. The study contains guidelines for changing the regulatory framework, while pointing out potential risks and problems. A survey of several state administrative institutions was conducted and the obtained data was collected and integrated into the work.

Keywords: Reorganization of commercial companies, Administrative sanctions, Transition of rights and obligations, Harmonization of the reorganization process, Transition of administrative penalties, Succession of rights.

SATURA RĀDĪTĀJS

Anotācija	2
Ievads	5
1. Komerksabiedrību reorganizācijas ietekme uz tiesību un pienākumu apjomu	7
1.1 Komerksabiedrības tiesiskā stāvokļa izmaiņas.....	7
1.2 Tiesību un pienākumu pāreja	9
2. Valsts pārvaldes piemēroto sankciju regulējošo normatīvo aktu analīze.....	13
2.1 Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa regulējums	13
2.2 Citos administratīvo sankciju regulējošos normatīvajos aktos paredzētais regulējums	16
3. Eiropas Savienības tendences reorganizācijas procesa harmonizēšanā	23
3.1 Eiropas Savienības Tiesas spriedums lietā C-343/13.....	24
3.2 Interesešu kolīzija	30
4. Nacionālajā normatīvajā regulējumā nepieciešamās izmaiņas	34
Kopsavilkums.....	39
Izmantoto avotu saraksts	42
Pielikumi.....	46

Ievads

Sabiedrības intereses, kas tiek aizsargātas ar valsts pārvaldes iestāžu piemērotajiem piespiedu līdzekļiem, var tikt apdraudētas ne tikai fizisku, bet arī juridisku personu darbības rezultātā. Mūsdienu tiesiskās telpas specifika, kurā ir vērojams arvien lielāks juridisko personu īpatsvara pieaugums, liek aktualizēties jautājumam par valsts pārvaldes iespējām piemērot administratīvās sankcijas tieši juridiskām personām.

Lai gan juridiskas personas saukšana pie administratīvās atbildības Latvijas tiesību sistēmā ir nostiprinājusies kā ierasta un pašsaprotama valsts pārvaldes darbības forma, tomēr jāatzīst, ka līdz šim sevišķi maz uzmanības pievērsts jautājumam par administratīvo sankciju piemērošanas un izpildes iespējām juridiskas personas tiesību un saistību pārejas gadījumā.

Šajā sakarā jāņem vērā vairākas būtiskas juridiskās personas īpašības. Pirmkārt, juridiska persona ir tiesisku darbību rezultātā radīts tiesību subjekts, tās rašanās un arī izbeigšanās priekšnoteikums ir tiesisks akts - citas personas gribas izteikums. Tādējādi juridiskas personas pastāvēšana ir atkarīga no citu personu gribas. Otrkārt, likumdevējs juridiskām personām ir paredzējis samērā lielu rīcības brīvību attiecībā uz savas juridiskās formas izvēli un maiņu. Ņemot vērā šo juridiskās personas tiesisko konstrukciju, juridisko personu pārstāvjiem pastāv visai plašas iespējas manipulēt ar juridiskās personas tiesībsubjektību, juridisko identitāti, kā arī tiesību un pienākumu apjomu, kas, savukārt, pie nepietiekami detalizēta normatīvā regulējuma var tieši apdraudēt administratīvā soda piemērošanas iespējas.

Jautājums par administratīvo sankciju pāreju juridiskas personas reorganizācijas rezultātā jo sevišķi aktualizējas Eiropas Savienības tiesību kontekstā. Nesenā Eiropas Savienības Tiesas paustā nostāja jautājumu par reorganizācijas ietekmi uz administratīvo sankciju piemērošanu ir pacēlusi jaunā līmenī, ievērojami paplašinot reorganizācijas procesa rezultātā pārejošo pasīvu tvērumu tieši administratīvo sankciju kontekstā, uz ko ir reaģējuši vairāku Eiropas Savienības vadošo dalībvalstu likumdevēji. Tādēļ ir būtiski veikt šī jautājuma padziļinātu izpēti, pastiprināti pievēršot uzmanību tieši Eiropas Savienības tiesībām un to efektīvai integrācijai Latvijas nacionālajā tiesību sistēmā, vienlaikus izvērtējot potenciālos riskus un piedāvājot dažādus rīcības modeļus šo risku mazināšanai.

Autors darbā pievērsīsies tieši komercsabiedrību reorganizācijas ietekmei uz administratīvo sankciju piemērošanu, analizējot gan prakses materiālus, gan doktrinālas atziņas, izvērtējot nacionālā normatīvā regulējuma iespējamās nepilnības un izvirzot iespējamus risinājumus problemātikas novēršanai.

Darba mērķis: Noskaidrot vai un kādā veidā komercsabiedrības reorganizācijai vajadzētu ietekmēt administratīvo sankciju piemērošanas iespējas.

Darba uzdevumi:

1. Izpētīt Latvijas nacionālo normatīvo regulējumu attiecībā uz reorganizācijas ietekmi uz administratīvo sankciju piemērošanu.
2. Veikt valsts pārvaldes institūciju aptauju, noskaidrojot viedokli un tendences attiecībā uz reorganizācijas ietekmi uz administratīvo sankciju piemērošanu.
3. Noskaidrot Eiropas Savienības nostāju attiecībā uz reorganizācijas un administratīvo sankciju mijiedarbību, izpētīt Eiropas Savienības Tiesas praksi.
4. Izzināt ārvalstu praksi un analizēt šīs prakses būtību.
5. Izvērtēt nacionālā regulējuma uzlabošanas iespējas, piedāvājot attiecīgus rīcības modeļus.

Pētījuma metodes:

1. Dažāda veida publikāciju, periodikas u.c. juridiskās literatūras apkopošana un analīze par pētījumam nozīmīgiem jautājumiem.
2. Detalizēta normatīvā regulējuma izpēte un analīze, balstoties uz normatīvo aktu regulējuma objektā ietilpstošiem, darbam noderīgiem jautājumiem.
3. Tiesu prakses analīze un izpēte, atlasot attiecīgo praksi pēc dažādiem pētījumam nepieciešamiem kritērijiem.
4. Valsts pārvaldes institūciju aptauja. Aptaujājamās institūcijas tika izvēlētas balstoties uz to kompetenci piemērot administratīvās sankcijas. No kopumā aptaujātajām 15 valsts pārvaldes institūcijām darbam noderīgu informāciju un atbildi pēc būtības sniedza tikai neliela daļa.
5. Valsts pārvaldes institūciju pieņemto lēmumu par soda piemērošanu analīze
6. Dedukcijas slēdzienu izdarīšana.
7. Apkopoto resursu salīdzināšana, interpretācija un secinājumu formulēšana.

1. KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJAS IETEKME UZ TIESĪBU UN PIENĀKUMU APJOMU

Reorganizācijas legāldēfinīcija *expressis verbis*¹ nav atrodama nevienā normatīvajā aktā. Tiesību doktrīnā un juridiskajā literatūrā reorganizācija tiek definēta kā juridiskās personas² izbeigšanās vai citas tiesiskā stāvokļa izmaiņas, kas izraisa vienas juridiskās personas tiesību un pienākumu pāreju citai.³ No tā izriet, ka divas galvenās reorganizācijas īpašības ir – 1) tiesiskā stāvokļa izmaiņas un 2) tiesību un pienākumu pāreja. Tieši šo divu elementu mijiedarbības padziļināta analīze ir pirmais atskaites punkts, lai varētu precizēt komercsabiedrību reorganizācijas ietekmi uz administratīvā soda piemērošanu.

1.1. Komercsabiedrības tiesiskā stāvokļa izmaiņas

Reorganizācija ir nozīmīgs komercdarbības instruments, kas sekmē saimnieciskās darbības efektivitāti, izaugsmi un konkurētspēju. Reorganizācijai ir būtiska loma komercdarbības pastāvēšanā, jo reorganizācijas process paver iespējas komercsabiedrības īpašniekiem operatīvi mainīt darbības nozari un apjomu atbilstoši tirgus konjunktūras prasībām.⁴ Taču reorganizācijas procesa ietvaros vienmēr notiek būtiskas komercsabiedrības tiesiskās identitātes izmaiņas, tādēļ normatīvā regulējuma uzdevums ir paredzēt pēc iespējas taisnīgāku tiesisko attiecību noregulējumu, no vienas puses nekavējot komersantu intereses paaugstināt savas saimnieciskās darbības efektivitāti, bet no otras, nodrošinot to, lai reorganizācijas procesā netiktu radīts kaitējums kreditoru un trešo personu interesēm.⁵

Saskaņā ar Komerclikuma 334. panta pirmo daļu, komercsabiedrības reorganizācija var notikt apvienošanas, sadalīšanas vai pārveidošanas ceļā.⁶ Apvienošanu iespējams īstenot vai nu

---

¹ Lat. Tiešā tekstā

² Nebūtu pareizi reorganizāciju attiecināt tikai uz juridiskām personām, jo, kā zināms, Komerclikums pieļauj arī tādu komercsabiedrību reorganizāciju, kurām nav juridiskas personas statusa (komandītsabiedrība un pilsabiedrība), tādēļ šādā kontekstā precīzāk būtu lietot jēdzienu tiesību subjekts nevis juridiska persona.

³ Clarke M., A., Hooley R. J. A., Munday R. J. C., Sealy L. S., Tettenborn A. M., Turner P. G. Commercial Law: Text, Cases, and Materials. Fifth Edition. Oxford University Press. 2017. pp. 987 – 995.

⁴ Bitāns A., Liepa L. Komercsabiedrību reorganizācijas regulējums un prakse Latvijā. Grām.: Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra tiesību piemērošanas prakse. Komerctiesības, biedrošanās tiesības un publiskie reģistri. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013. 344.lpp.

⁵ Kalniņa V. Licenču pārreģistrācija – reorganizācijas klupšanas akmens. Jurista Vārds, 2017. 14. marts, Nr. 11 (965), 8. lpp.

⁶ Komerclikums: LV likums. Pieņemts 13.04.2000. [25.03.2018. red.]

pievienošanas kārtībā, kurā viena komercsabiedrība nodod visu savu mantu citai komercsabiedrībai, vai saplūšanas kārtībā, kurā divas vai vairākas komercsabiedrības nodod visu savu mantu jaundibināmai komercsabiedrībai. Sadalīšanas gadījumā komercsabiedrība nodod visu savu mantu divām vai vairākām iegūstošajām komercsabiedrībām (sašķelšana), vai nodod daļu savas mantas vienai vai vairākām komercsabiedrībām (nodalīšana). Savukārt, pārveidošanas gadījumā viena veida komercsabiedrība tiek pārveidota par cita veida komercsabiedrību.⁷

Lai gan katram no šiem korporatīvo transformāciju veidiem ir piemērojama atšķirīga realizācijas kārtība, tomēr visos gadījumos, izņemot nodalīšanu, komercsabiedrība beidz pastāvēt kā atsevišķs tiesību subjekts.⁸ Tā, piemēram, Komerclikuma 335. panta ceturtnā daļa nosaka, ka “Apvienošanas gadījumā pievienojamā sabiedrība beidz pastāvēt bez likvidācijas procesa.” Savukārt Komerclikuma 336. panta otrā daļa nosaka, ka “Sašķelšanas gadījumā sadalāmā sabiedrība nodod visu savu mantu divām vai vairākām iegūstošajām sabiedrībām un beidz pastāvēt bez likvidācijas procesa” un 337. panta ceturtnā daļa nosaka, ka “Pārveidošanas gadījumā pārveidojamā sabiedrība beidz pastāvēt bez likvidācijas procesa.” Tādējādi reorganizācijas rezultātā komercsabiedrība gandrīz vienmēr zaudē savu tiesībsubjektību, līdz ar to arī spēju būt par tiesisko attiecību dalībnieku.

Taču jāņem vērā, ka reorganizācijas gadījumā nenotiek komercsabiedrības likvidācija. Komercsabiedrība beidz pastāvēt tikai formāli kā juridiska kategorija, bet faktiski saimnieciskā darbība turpinās un no ekonomiskā viedokļa var identificēt to pašu subjektu, kas pastāvēja pirms reorganizācijas. Tādēļ par komercsabiedrības izbeigšanos var runāt tikai nosacīti.

Bez tam jāatzīst, ka likumdevējs attiecībā uz reorganizācijas veikšanas izvēli vairumā gadījumu komercsabiedrībām ir paredzējis samērā lielu rīcības brīvību un sevišķas prasības par reorganizācijas motīviem un pamatotību netiek izvirzītas. Lai arī pastāv dažāda veida ierobežojumi attiecībā uz atsevišķu jomu komersantiem,⁹ tomēr vairumā gadījumu reorganizācija ir pašu komercsabiedrības īpašnieku piemērots tiesisks process, un tās veikšana ir attiecīgās komercsabiedrības lēmējinstītūciju autonoma kompetence.¹⁰

---

⁷ Bitāns A., Liepa L. Komercsabiedrību reorganizācijas regulējums un prakse Latvijā. Grām.: Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra tiesību piemērošanas prakse. Komerctiesības, biedrošanās tiesības un publiskie reģistri. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013. 344-346.lpp.

⁸ Ibid.

⁹ Piemēram, Kredītiestāžu likums paredz īpašus noteikumus finanšu pakalpojumu sniedzēju reorganizācijai.

¹⁰ Bitāns A., Liepa L. Komercsabiedrību reorganizācijas regulējums un prakse Latvijā. Grām.: Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra tiesību piemērošanas prakse. Komerctiesības, biedrošanās tiesības un publiskie reģistri. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013. 345 lpp.

Tādēļ rodas situācija, kurā komercsabiedrības eksistence un līdz ar to arī tiesībsubjektība ir tieši atkarīga no šīs juridiskās personas lēmējinstītūciju gribas. Tas, savukārt, liek aktualizēties jautājumam par šīs juridiskās personas mantas “likteni” kreditoru un citu personu interešu aizsardzības kontekstā.

1.2. Tiesību un pienākumu pāreja

Reorganizācijas rezultātā vienmēr notiek komercsabiedrības tiesību un pienākumu pāreja. Reorganizācija ir process, kurā ir iesaistītas vismaz divas komercsabiedrības - tiesības un pienākumus nododošā un tiesības un pienākumus iegūstošā.¹¹ Līdz ar to pamatjautājums visos gadījumos ir vērsts uz to, kādā apjomā pāriet reorganizējamās komercsabiedrības tiesības un pienākumi.

Komerclikumā nostiprinātais tiesību sukcesijas princips paredz, ka reorganizācijas rezultātā komercsabiedrība nodod visu savu mantu (izņemot nodalīšanas gadījumā) tiesību un saistību pārņēmējam.¹² Piemēram, Komerclikuma 335. panta otrā daļa nosaka, ka “Pievienošana ir process, kurā sabiedrība (pievienojamā sabiedrība) nodod visu savu mantu citai sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība)” savukārt, 337. panta otrā daļa nosaka, ka “Pārveidošanas gadījumā visas pārveidojamās sabiedrības tiesības un saistības pāriet iegūstošajai sabiedrībai.”

Šādas normas, kas norāda uz visas mantas pāreju reorganizācijas gadījumā, ir raksturīgas ne tikai Komerclikumam, bet arī citiem normatīvajiem aktiem, kuri regulē juridiskas personas reorganizāciju. Piemēram, Biedrību un nodibinājuma likuma 74. panta 3. daļa paredz, ka “Saplūšana ir process, kurā divas vai vairākas biedrības (pievienojamās biedrības) nodod visu savu mantu jaundibināmai biedrībai (iegūstošā biedrība).”¹³ Tieši tāpat šāda norāde ir sastopama arī ārvalstu regulējumos, piemēram, Portugāles Komerccabiedrību kodeksa (Código das Sociedades Comerciais) 112. panta 1. daļas a) apakšpunktā ir paredzēts, ka “Apvienošanas reģistrēšana komercreģistrā izraisa iegūstamo sabiedrību vai, gadījumā, ja tiek izveidota jauna sabiedrība, visu apvienojamo sabiedrību darbības izbeigšanu, visas to tiesības un saistības tiek

---

¹¹ Ibid. 344-348.lpp.

¹² Galvenā valsts notāra 2010. gada 10. februāra lēmums Nr. 1-5/21. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/specializeta-informacija/galvena-valsts-notara-lemumi/2010-gada-galvena-valsts-notara-lemums-nr-1-5-21/> [aplūkots 27.03.2018]

¹³ Biedrību un nodibinājumu likums: LV likums. Pieņemts 30.10.2003. [20.04.2018. red.]

nodotas ieguvējai sabiedrībai vai jaunajai sabiedrībai.”¹⁴ Tādēļ jāsecina, ka visas mantas pāreja ir uzskatāma par vispārēju reorganizācijas principu.

Līdz ar to teorētiski ir saprotams, ka visa reorganizējamās komercsabiedrības manta tiek iekļauta tiesību un saistību pārņēmēja mantā. Taču praktiski rodas jautājums, kas vispār ietilpst jēdziena “visa manta” tvērumā un pats galvenais, vai tajā ietilpst arī administratīvās sanckijas?

Ar jēdzienu “manta” komerciesībās apzīmē komercsabiedrības aktīvus – ekonomiskie līdzekļi u.c. materiālās vērtības (tai skaitā prasījuma tiesības) un pasīvus – komercsabiedrības parādsaistības un pienākumi pret citām personām. Attiecībā uz aktīvu daļas pāreju ne praktiskā, ne doktrinālā līmenī problēmas nav konstatējamas,¹⁵ taču pasīvu daļas pārejas regulējumā gan ir saskatāmas zināmas nepilnības.

Komerclikuma 351. panta pirmā daļa nosaka, ka “Iegūstošā sabiedrība atbild par visām pievienojamās un pārveidojamās sabiedrības saistībām.” Savukārt, šī paša panta otrā daļa nosaka, ka “Par sadalāmās sabiedrības saistībām, kas radušās līdz reorganizācijas spēkā stāšanās brīdim, atbild solidāri visas sadalīšanā iesaistītās sabiedrības, ieskaitot jaundibinātās sabiedrības”

. Komerclikumā nav sīkāk paskaidrota pasīvu saturiskā ietilpība, tā vietā ir tikai abstraktas norādes uz visām komercsabiedrības saistībām a priori.

Primāri ir skaidrs, ka reorganizācija izraisa jebkāda veida (likumisko, līgumisko deliktisko, kvazideliktisko u.c.) civiltiesisku attiecību pāreju. Tātad visi kreditoru prasījumi, kas izriet no privāttiesiskām attiecībām, ietilpst reorganizācijas procesa ietvaros pārejošo pasīvu daļā un pēc reorganizācijas ir vēršami pret tiesību un saistību pārņēmēju.¹⁶ Arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments ir noteicis, ka tiesības un pienākumus pārņemošā komercsabiedrība turpina reorganizējamās komercsabiedrības mantiskās attiecības, tādēļ, civiltiesisku saistību pāreja ir pašsaprotama un nekādus papildus komentārus neprasa.¹⁷

Attiecībā uz publiski tiesiskām saistībām, kas izriet no valsts pārvaldes piemērotajiem

---

¹⁴ Código das Sociedades Comerciais [Portugāles Komerccsabiedrību kodekss]. Pieejams: https://dre.pt/web/guest/legislacao-consolidada/-/lc/114798995/201805111545/73521481/diploma/indice?p_p_state=maximized [aplūkots 21.04.2018.]

¹⁵ Ekonomiskie līdzekļi, nekustamais īpašums u.c. materiālās vērtības pāriet automātiski, saskaņā ar Komerclikuma normām, savukārt, attiecībā uz prasījuma tiesībām, saskaņā ar Civillikuma 1793. panta pirmo daļu, notiek cesija uz likuma pamata.

¹⁶ Bitāns A., Liepa L. Komerccsabiedrību reorganizācijas regulējums un prakse Latvijā. Grām.: Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra tiesību piemērošanas prakse. Komercciesības, biedrošanās tiesības un publiskie reģistri. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013. 344-350.lpp.

¹⁷ Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 22.11.2006. spriedums lietā Nr. SKC – 869. Pieejams: <http://www.at.gov.lv/downloadlawfile/3511> [aplūkots: 15.04.2018.]

sodiem, (ne tikai LAPK, bet arī citos likumos paredzētajiem) īpaši jāizceļ Administratīvās apgabaltiesas 2013.gada 24.maija spriedums lietā Nr.A420736010, kurā administratīvā tiesa noteica, ka reorganizācijas ietvaros tiesību pārņēmējam pāriet visas reorganizējamās komercsabiedrības tiesības un saistības, tai skaitā pienākums nomaksāt parādu pret valsts budžetu, kas pamatots ar administratīvo sodu.¹⁸ Arī Eiropas Savienības tiesību aktos ir ieviests, valsts kā kreditora un komercsabiedrības kā parādnieka koncepts,¹⁹ ko savā praksē ir apstiprinājusi arī Eiropas Savienības Tiesa (plašāku šī jautājuma analīzi skatīt darba trešajā nodaļā).²⁰ Līdz ar to arī administratīvās sankcijas (un citas publiski tiesiskas saistības) ietilpst komercsabiedrības pasīvu daļā, kas reorganizācijas gadījumā pāriet tiesību pārņēmējam un šajā gadījumā attiecīgais publisko tiesību subjekts var vērst prasījumu pret šo tiesību un pienākumu pārņēmēju pilnā apmērā. Tādējādi Komerclikuma regulējums paredz, ka juridiskas personas reorganizācijas gadījumā var pāriet gan privāttiesiskas, gan publiski tiesiskas attiecības un šo attiecību raksturam nav izšķiroša nozīme.²¹

Tiktāl normatīvais regulējums efektīvi sabalansē komersantu un kreditoru intereses, taču Komerclikumā ir paredzēta viena būtiska īpatnība, kas rada jautājumu, vai tiešām reorganizācijas gadījumā pāriet visas reorganizējamās komercsabiedrības saistības? Komerclikuma 345. panta pirmā daļa paredz, ka “Piecpadsmit dienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par reorganizāciju, katra reorganizācijas procesā iesaistītā sabiedrība par reorganizāciju rakstveidā informē visus zināmos kreditorus, kuriem līdz lēmuma par reorganizāciju pieņemšanai bija prasījuma tiesības pret sabiedrību.”

No šī panta izriet, ka, lai konkrētā saistība reorganizācijas procesa ietvaros pārietu tiesību un saistību pārņēmējam, šai saistībai ir jābūt konstatējamai līdz lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas brīdim. Tas nozīmē, ka saistības pārejas kritērijs ir šīs saistības spēks noteiktā laikā – lēmuma par reorganizāciju pieņemšanu brīdī. Tādēļ izšķiroša nozīme ir tam, kurā brīdī konkrētā saistība juridiski ir iestājusies.

Attiecībā uz privāttiesiskām attiecībām, saistības spēks laikā ir atkarīgs no konkrētās

---

¹⁸ Administratīvās apgabaltiesas 24.05.2013. spriedums lietā Nr.A420736010. Pieejams: <https://www.tiesas.lv/nolemumi/pdf/120767.pdf> [aplūkots 17.04.2018.]

¹⁹ Skat. Piemēram Eiropas Parlamenta un Padomes 1978. gada 9. oktobra trešo Direktīvu 78/855/EEK par akciju sabiedrību apvienošanu vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/56/EK par kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanu.

²⁰ Skat. EST 2015. gada 5. marta spriedumu lietā C-343/13

²¹ Lai gan no vienas puses Komerclikuma regulējums paredz šādu saistību pāreju, turpmāka normatīvā regulējuma izpēte liecina par būtiskām nepilnībām. Vairāk skat. darba otrajā nodaļā.

saistības veida²² (protams, attiecībā uz līgumisko attiecību iestāšanās brīdi piemērojams konkrētā līguma saturs).

Savukārt, publiskajās tiesībās, jo sevišķi sodu tiesībās, atbildību, kas rada saistību, var konstatēt tikai ar kompetentas institūcijas lēmumu (attiecībā uz administratīvo sankciju piemērošanu attiecīgi vai nu lēmumu par administratīvā soda piemērošanu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) noteiktajā kārtībā, vai sodoša rakstura administratīvo aktu, Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) un attiecīgo jautjumu regulējošā likuma noteiktajā kārtībā), kas arī ir šīs saistības spēka laikā atskaites punkts.

Tas nozīmē, ka, lai sods ietilptu komercsabiedrības pasīvu daļā, kas pāriet reorganizējamās komercsabiedrības tiesību pārņēmējam, šim sodam ir jābūt piemērotam līdz lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas brīdim. Komerclikums nesniedz viennozīmīgu atbildi uz to, vai šim lēmumam ir jābūt ar galīgā noregulējuma raksturu, vai pietiek ar lēmumu par administratīvo pārkāpumu lietvedības (vai administratīvā procesa) ierosināšanu. Līdz ar to jāsecina, ka Komerclikuma regulējums administratīvā soda pāreju reorganizējamās komercsabiedrības tiesību un saistību pārņēmējam padara atkarīgu no tā, vai lēmums par šī soda piemērošanu pieņemts līdz lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas brīdim, vai pēc tā, pie tam nenosakot, vai šim lēmumam par soda piemērošanu jābūt ar galējā noregulējuma raksturu vai tikai par attiecīgā procesa ierosināšanu.

---

²² Skat. Piemēram, Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 05.04.2006 spriedumu lietā Nr. SKC-244 [nav publicēts] vai Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 29.08.2007 spriedumu lietā Nr. SKC-556 Pieejams: <http://www.at.gov.lv/downloadlawfile/3466> [aplūkots 19.04.2018.]

2. VALSTS PĀRVALDES INSTITŪCIJU PIEMĒROTO SANKCIJU REGULĒJOŠO NORMATĪVO AKTU ANALĪZE

Bez Komerclikuma administratīvo sankciju pāreja komercsabiedrības reorganizācijas rezultātā ir apskatāma arī administratīvo sankciju piemērošanas regulējošo normatīvo aktu kontekstā. Šo sankciju piemērošanas iespējas ir tieši proporcionālas normatīvajam regulējumam, no kura kvalitātes ir atkarīga administratīvo sodu sistēmas efektivitāte un tādējādi arī soda mērķa sasniegšana.

Pašreizējais regulējums paredz valsts pārvaldei divas iespējas attiecībā uz administratīvo sankciju piemērošanu komercsabiedrībām – 1) administratīvās atbildības piemērošana LAPK noteiktajā kārtībā vai 2) sodoša rakstura lēmumu piemērošana APL un attiecīgo jautājumu regulējošā likuma noteiktajā kārtībā.²³

2.1. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa regulējums

Pārskatāmības nolūkos administratīvo pārkāpumu procesu attiecībā uz juridiskām personām var sadalīt divās procesuālās stadijās – administratīvā soda piemērošana un soda izpilde.

Attiecībā uz soda piemērošanu jāpievērš uzmanību LAPK 239. panta 11. punktam, kas nosaka, ka “Lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja juridiskā persona, pret kuru uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība, ir izslēgta no Uzņēmumu reģistra reģistriem”. Šīs normas analīze ļauj secināt divas būtiskas lietas. Pirmkārt, juridiskas personas izslēgšana no attiecīgā reģistra ir vienlaicīgi pamats administratīvā pārkāpuma lietvedības izbeigšanai un šķērslis šādas lietvedības uzsākšanai. Otrkārt, šāds regulējums liecina par to, ka likumdevējs nav piešķīris nozīmi tam, uz kāda pamata juridiskā persona ir izslēgta no attiecīgā reģistra, proti, administratīvā pārkāpuma lietvedība pret juridisku personu nav pieļaujama neakarīgi no tā, vai konkrētā juridiskā persona no attiecīgā reģistra ir izslēgta likvidācijas, reorganizācijas vai cita iemesla dēļ.

Šo izslēgšanas pamatu diferencēšanas neesamība ir radījusi situāciju, kurā LAPK ne tikai neparedz administratīvā soda piemērošanu komercsabiedrības tiesību pārnēmējam reorganizācijas gadījumā, bet tieši pretēji, paredz administratīvo pārkāpumu lietvedības nepieļaujamību gadījumā, ja juridiska persona ir izslēgta no attiecīgā reģistra reorganizācijas

---

²³ Danovskis E. Significance of Principles of Penal Law in Administrative Law. Juridiskā zinātne / Law, No. 10., 2017. pp. 200-201.

rezultātā, neņemot vērā reorganizācijas specifiku (tiesību un pienākumu pāreja). Līdz ar to šeit ir vērojama visai būtiska problēmsituācija un regulējuma nepilnība, kas ļauj komercsabiedrībai formāli tiesiskā ceļā panākt likuma mērķim pretēju rezultātu un izvairīties no administratīvās atbildības.

Bez tam jāatzīst, ka šīs normas pastāvēšana tieši šādā redakcijā nav nejaušība vai likumdevēja nekonsekvence, gluži pretēji, tā ir mērķtiecīga rīcība. Šādu secinājumu ļauj izdarīt Saeimas likumdošanas datubāzes un stenogrammu analīze. Šobrīd Saeimā trešajā lasījumā esošā Administratīvo pārkāpumu procesa likuma (kuram stājoties spēkā LAPK zaudēs spēku) pirmatnējās redakcijas 113. panta 10. punkts paredzēja, ka “Administratīvā pārkāpuma procesu nedrīkst uzsākt, bet uzsāktais process jāizbeidz, ja ir konstatēts, ka juridiskā persona, pret kuru uzsākts administratīvā pārkāpuma process, ir likvidēta.” Tāpat sākotnēji šis pants, atšķirībā no LAPK, kā apstākli, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, atzina tikai juridiskas personas likvidāciju, bet neatzina reorganizāciju, tādējādi šos gadījumus nodalot. Taču otrajā lasījumā 2016. gada 6. oktobrī tika atbalstīts tieslietu ministra Dzintara Rasnača iesniegtais priekšlikums, kas paredzēja aizstāt 113. panta 10. punktā vārdu „likvidēta” ar vārdiem „izslēgta no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra reģistriem”²⁴, tādējādi šī norma ieguva tādu pašu veidolu, kā jau minētais LAPK 239. panta 11. punkts.²⁵ Līdz ar to tendence administratīvā pārkāpuma lietvedības nepieļaujamību reducēt uz apstākli, ka juridiska persona, pret kuru uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība, ir izslēgta no Uzņēmumu reģistra reģistriem, neizšķirot šos izslēgšanas pamatus, ir vērojama arī tiesību jaunrades līmenī.

Tādējādi šīs normas tekstuālā dimensija rada iespaidu, ka likumdevējs apzināti ir izvēlējies neparedzēt atšķirīgas tiesiskās sekas atkarībā no tā, uz kāda pamata konkrētā juridiskā persona ir izslēgta no attiecīgā reģistra un kā vienīgo kritēriju imperatīvi ir atzinis tikai pašu izslēgšanas faktu.

Arī prakses materiālu izpēte neļauj secināt, ka šīs normas gramatiskās nepilnības būtu novērstas tiesu prakses vai attiecīgo lēmējinstītūciju darbības rezultātā.

Tāpat arī fakts, ka likumdevējs atsevišķu LAPK pantu sankcijās kā administratīvās atbildības subjektu ir paredzējis juridiskas personas valdes locekli kā faktisko vai prezumējamo

---

²⁴ Saeimas juridiskās komisijas priekšlikumu tabula otrajam lasījumam Administratīvo pārkāpumu procesa likumprojektam (Nr.16/Lp12), 29.09.2016, Nr. 111.9/3-84-12/16, 62. lpp. Pieejams: <http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/3440BD52D3E51A41C225803E0020E94A?OpenDocument> [aplūkots 17.03.2018]

²⁵ Latvijas Republikas 12. Saeimas 2016. gada 6. oktobra sēdes stenogramma. Pieejama: <http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/59E09A90C747E00EC225804C002BE8B6?OpenDocument>, [aplūkots 17.03.2018]

pārkāpēju,²⁶ pavisam noteikti situāciju neatrisina. Kaut vai tikai tāpēc, ka valdes loceklis kā administratīvās atbildības subjekts šobrīd ir paredzēts aptuveni 30 LAPK pantu sankcijās, savukārt juridiska persona kā administratīvās atbildības subjekts ir noteikta vairāk kā 500 LAPK iekļauto administratīvo pārkāpumu sankcijās.²⁷

Līdz ar to jāsecina, ka šīs normas pašreizējā redakcija rada palielinātu risku situācijai, kurā, formāli veicot komercsabiedrības reorganizāciju, ir iespējams izvairīties no administratīvās atbildības.

Citāda situācija vērojama administratīvo sodu izpildes stadijā. LAPK 295. panta pirmās daļas 4. punkts nosaka, ka “Institūcija (amatpersona), kas pieņēmusi lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu, izbeidz lēmuma izpildi, ja juridiskā persona, par kuru pieņemts lēmums, likvidēta un izslēgta no Uzņēmumu reģistra reģistriem.” Šīs normas gramatiskā konstrukcija norāda uz divām kumulatīvām pazīmēm - likvidācija un izslēgšana no attiecīgā reģistra, kurām iestājoties izpildu lietvedība administratīvo pārkāpumu lietā nav pieļaujama.

Tātad izpildu stadijā izslēgšana no attiecīgā reģistra ir pamats izpildu lietvedības izbeigšanai tikai tad, ja šī izslēgšana notikusi, pamatojoties uz juridiskas personas likvidāciju, kas norāda, ka izpildu stadijā būtisks ir ne tikai pats izslēgšanas fakts, bet arī šīs izslēgšanas pamats. Tādēļ šīs normas (LAPK 295. panta pirmās daļas 4. punkts) juridiskā “slodze” ir tikai un vienīgi noteikt apstākļus, kas objektīvi, nevis tikai formāli izslēdz administratīvā soda izpildes iespējas, pretējā gadījumā šāds regulējums būtu pretējs soda mērķim, gan preventīvā, gan audzinošā līmenī. Līdz ar to nav šķēršļu izpildu lietvedības ietvaros piedziņu vērst pret juridiskas personas tiesību pārņēmēju reorganizācijas gadījumā, un izpildu lietvedība ir jāizbeidz tikai tad, ja reāli beidz pastāvēt (likvidācija) subjekts, pret ko šo piedziņu vērst.

Šādu nostāju pauž arī Eiropas Savienības Tiesa, kas ir noteikusi, ka lēmums par administratīvā soda uzlikšanu, kam ir galīgā noregulējuma raksturs (tātad izpildu stadijā) ir daļa no iegūstamās sabiedrības pasīviem un ir izpildāms attiecībā uz tiesību pārņēmēju.²⁸ Tādējādi var secināt, ka gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī nav šaubu par administratīvā soda pāreju komercsabiedrības reorganizācijas gadījumā, ja šim sodam ir galīgā noregulējuma raksturs.

---

²⁶ Danovskis E. Administratīvā pārkāpuma subjekta noteikšanas problēmas. Grām.: Tiesību efektivitāte postmodernā sabiedrībā. Latvijas Universitātes 73. zinātniskās konferences rakstu krājums. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2015, 54. lpp.

²⁷ Danovskis E. Administratīvās atbildības regulējuma konceptuālās problēmas. Jurista Vārds, 2011. 17. maijs, Nr. 20 (667), 8. lpp.

²⁸ EST 2015. gada 5. marta spriedums lietā C-343/13

Līdz ar to veidojas situācija, kurā LAPK paredz atšķirīgas tiesiskās sekas attiecībā uz administratīvā soda pāreju juridiskas personas reorganizācijas gadījumā, atkarībā no administratīvo pārkāpumu procesa stadijas. Šāds tiesisko seku duālisms, balstoties uz procesa stadiju nav uzskatāms par likumdevēja nekonsekvenci, jo, kā jau iepriekš norādīts, šo normu pastāvēšana šādās redakcijās ir apzināta likumdevēja griba, lai gan konkrēta motivācija nav atrodama nedz normu radīšanas dokumentos, nedz, tiesu spriedumos. Tādēļ jāsecina, ka pašreizējais LAPK regulējums, kas administratīvās atbildības piemērošanas iespējas padara atkarīgas no procesa stadijas, ir visai apšaubāms un rada samērā lielas tiesību profanācijas iespējas.

2.2. Citos administratīvo sankciju regulējošos normatīvajos aktos paredzētais regulējums

Valsts pārvaldes iestāžu iespējas piemērot administratīvās sankcijas komercsabiedrībām neaprobežojas ar administratīvo atbildību. Atsevišķām valsts pārvaldes iestādēm - Konkurences padomei, Patērētāju tiesību aizsardzības centram, Veselības Inspekcijai, Pārtikas un veterinārajam dienestam, Latvijas Bankai, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai, Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai,²⁹ likumdevējs ir paredzējis ekskluzīvas tiesības piemērot sodoša rakstura lēmumus attiecībā uz juridiskām personām. Šie lēmumi nav administratīvie sodi LAPK izpratnē.³⁰

Galvenā atšķirība starp sodoša rakstura lēmumiem un administratīvajiem sodiem ir tāda, ka sodoša rakstura lēmumi juridiskām personām tiek piemēroti ar administratīvo aktu, kuru piemērošanas procesuālo kārtību nosaka APL un attiecīgo jautājumu regulējošais likums, savukārt, administratīvie sodi tiek piemēroti LAPK noteiktajā kārtībā. No tā attiecīgi arī izriet atšķirīga apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtība.³¹ Līdz ar to šo sankciju nošķiršanai galvenokārt ir procesuāla nozīme. Citu iemeslu šai terminoloģiskajai diferenciacijai nav, un laika gaitā tā ir kļuvusi bezjēdzīga, jo pēc būtības gan administratīvie sodi, gan sodoša rakstura lēmumi ir

---

²⁹ Danovskis E. Significance of Principles of Penal Law in Administrative Law. Juridiskā zinātne / Law, No. 10, 2017. p. 204.

³⁰ Briede J., Danovskis E., Kovaļevska A. Administratīvās tiesības. Mācību grāmata. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016. 209-210. lpp.

³¹ Ibid.

sankcijas, ko valsts pārvaldes institūcijas piemēro privātpersonām un tās būtiski neatšķiras.³² Tādēļ jāatzīst, ka nav pamata principiālām normatīvā regulējuma atšķirībām attiecībā uz sankciju pāreju komercsabiedrības tiesiskās identitātes maiņas gadījumā un gan administratīvo atbildību, gan sodoša rakstura lēmumu regulējošo normatīvo aktu normas (attiecībā uz šo sankciju pāreju komercsabiedrības tiesību pārņēmējam reorganizācijas gadījumā) būtu savstarpēji attiecināmas un harmonizējamas.

APL likuma 33. panta pirmā daļa nosaka “Ja kāds no administratīvā procesa dalībniekiem lietā izstājas (fiziskās personas nāve, juridiskās personas izbeigšanās u.c.), iestāde vai tiesa var aizstāt šo administratīvā procesa dalībnieku ar viņa tiesību pārņēmēju.” No vienas puses šī norma skaidri norāda, ka tiesību pārņēmējam (iegūstošajai komercsabiedrībai) ir saistoša reorganizējamās komercsabiedrības rīcība pirms reorganizācijas veikšanas, tostarp tāda rīcība, par kuru valsts pārvalde ir tiesīga piemērot sodoša rakstura lēmumus. Taču no otras puses šī norma ļauj secināt arī to, ka lai šī rīcība būtu saistoša tiesību un saistību pārņēmējam, administratīvajam procesam sākotnēji, pirms reorganizācijas veikšanas, ir jābūt ierosinātam pret reorganizējamo komercsabiedrību. Respektīvi, lai administratīvo procesa ietvaros administratīvā procesa dalībnieku varētu aizstāt ar tiesību un pienākumu pārņēmēju, šis process sākotnēji ir jāierosina pret tiešo pārkāpēju. APL regulējums neparedz iespēju uzsākt pilnīgi jaunu administratīvo procesu pret komercsabiedrības tiesību un pienākumu pārņēmēju gadījumā, kad iespējamais pārkāpums ir konstatēts pēc reorganizācijas, bet gan tikai turpināt jau iesāktu procesu.

Šāds regulējums no LAPK atšķiras tikai ar to, ka gadījumā, ja administratīvais process ir ierosināts, bet gala lēmums vēl nav pieņemts, šo procesu var turpināt pret tiesību pārņēmēju, savukārt LAPK paredz, šāda procesa automātisku izbeigšanu, ja vien jau nav pieņemts lēmums ar galīgā noregulējuma raksturu. Tādēļ arī APL ir konstatējamas nepilnības attiecībā uz administratīvā soda pāreju komercsabiedrības reorganizācijas gadījumā.

Bez APL, augstāk minēto valsts pārvaldes institūciju kompetenci piemērot sankcijas ir regulētas vairāk kā 20 citos likumos.³³ No vienas puses jāatzīst, ka lielākoties šo institūciju kompetenci regulējošie normatīvie akti satur nepelnīti maz vai nesatur absolūti nekādas norādes attiecībā uz šo lēmumu pāreju komercsabiedrību reorganizācijas rezultātā. Vislielākais

---

³² Danovskis E. Significance of Principles of Penal Law in Administrative Law. Juridiskā zinātne / Law, No. 10, 2017. p. 204.

³³ Ibid.

regulējuma deficīts vērojams Reklāmas likumā, kas regulē Veselības inspekcijas, Pārtikas un veterinārā dienesta un Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes kompetenci. Līdzīgs normatīvā regulējuma “vakuums” attiecībā uz tiesību pārņemēja atbildību konstatējams Enerģētikas likumā un Elektroenerģijas tirgus likumā, kas nosaka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas kompetenci. Līdz ar to jāsecina, ka šo institūciju darbības jomā jautājums par reorganizācijas ietekmi attīstāms analogiskā ceļā un piemērojams vispārējais regulējums par tiesību un saistību pāreju APL un Komerclikuma noteiktajā kārtībā.

Citāda situācija vērojama to institūciju sektorā, kuru darbības sfērā ietilpst finanšu un ekonomiskie jautājumi. Šajā gadījumā runa ir par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Latvijas Bankas un Patērētāju tiesību aizsardzības centra kompetencē ietilpstošo valsts pārvaldes funkciju realizēšanu. Šo institūciju kompetenci regulējošo normatīvo aktu regulējums izceļas ar vairākām būtiskām lietām.

No vienas puses atsevišķos, šo jomu regulējošos likumos vērojama samērā liela kazuistika attiecībā uz saistību pāreju juridiskās personas reorganizācijas rezultātā. Tā, piemēram, Kredītiestāžu likuma XVI nodaļā (kredītiestāžu un ārvalsts kredītiestāžu (arī to filiāļu) reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas īpatnības) visai detalizēti norādīts uz konkrētām saistību un tiesību kategorijām, kuru spēku kredītiestādes reorganizācija neietekmē. Piemēram, Kredītiestāžu likuma 216. pants nosaka, ka “Reorganizācijas pasākumi vai likvidācija neierobežo kreditoru vai trešo personu lietu tiesības attiecībā uz lietām, kuras pieder kredītiestādei un reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas laikā atrodas citas dalībvalsts teritorijā,” savukārt, šī paša likuma 217. pants nosaka, ka “Reorganizācijas pasākumi vai likvidācija attiecībā uz kredītiestādi, kas iegādājas aktīvus, pirms uzsākti attiecīgie reorganizācijas pasākumi vai likvidācija, neietekmē darījuma partnera — aktīvu pārdevēja — tiesības, ja šādu reorganizācijas pasākumu vai likvidācijas uzsākšanas brīdī attiecīgie aktīvi atrodas tādas dalībvalsts teritorijā, kas nav tā dalībvalsts, kuras teritorijā tiek veikti minētie reorganizācijas pasākumi vai likvidācija.”³⁴ Taču nav nedz tiešu, nedz netiešu norāžu attiecībā uz attiecīgo institūciju piemēroto sodošo lēmumu pāreju reorganizācijas gadījumā.

Tajā pašā laikā diemžēl jāatzīst, ka ir arī tādi šo institūciju darbību regulējoši normatīvie akti, kuros reorganizācijas pasākumu ietekmei uz saistību un tiesību apjomu ir veltīts ļoti maz uzmanības, piemēram, Krājaizdevu sabiedrību likumā,³⁵ Finanšu instrumentu tirgus likumā,³⁶

---

³⁴ Kredītiestāžu likums: LV likums. Pieņemts 05.10.1995. [22.03.2018. red.]

³⁵ Krājaizdevu sabiedrību likums: LV likums. Pieņemts 29.03.2001. [22.03.2018. red.]

Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā,³⁷ Negodīgas komercprakses aizlieguma likumā³⁸ u.c.

Otrkārt, šajā jomā ir vērojama diezgan spēcīga reorganizācijas iespēju kontrole no attiecīgo institūciju puses. Piemēram, Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma 19. panta pirmā daļa nosaka, ka “Sabiedrību drīkst reorganizēt vai likvidēt tikai ar Komisijas atļauju. Izvērtējot sabiedrības reorganizācijas procesu, Komisija, lai nodrošinātu ieguldītāju interešu aizsardzību, papildus Komerclikumā minētajiem pienākumiem var uzlikt sabiedrībai par pienākumu izpildīt noteiktus reorganizācijas nosacījumus,” savukārt, šī paša likuma 24. panta pirmā daļa nosaka, ka “Fonda sadalīšana nav atļauta.”³⁹ Līdzīgi noteikumi paredzēti arī Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas likuma 149. panta otrajā daļā, kas nosaka, ka “Apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas sabiedrību reorganizācijas ceļā vai bez reorganizācijas veikšanas drīkst pārveidot par juridisko personu, kas neveic apdrošināšanu vai pārāpdrošināšanu, tikai ar Komisijas atļauju.”⁴⁰ Tādējādi juridiskas personas rīcības brīvība attiecībā uz sava tiesiskā stāvokļa maiņu ir krietni ierobežota gan attiecībā uz atsevišķa veida veida komersantiem, gan attiecībā uz konkrētiem reorganizācijas veidiem. Bez tam kontrolēta tiek ne tikai reorganizācijas uzsākšanas pamatotības un nepieciešamības pakāpe, bet arī tās norise, tā piemēram, Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma 21. panta pirmā daļa uzliek pienākumu alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldniekam 10 dienu laikā informēt Komisiju par reorganizācijas vai likvidācijas lēmuma pieņemšanu.⁴¹ Jo īpaši pastāvīgu uzraudzību veic Finanšu un kapitāla tirgus komisija, kas seko līdzī Finanšu kapitāla tirgus komisijas likuma 4. pantā noteikto subjektu darbībai un to īstenotajiem pasākumiem (tai skaitā reorganizāciju).⁴²

Līdz ar to kopumā jāatzīst, ka, lai gan no vienas puses pozitīvi vērtējams tas, ka tiek ierobežota komercsabiedrību reorganizācijas “patvaļā”, tomēr gadījumos, kad reorganizācija ir pieļaujama, šīs jomas normatīvais regulējums attiecībā uz tiesību un saistību pāreju ir ļoti skops un nesniedz konkrētu atbildi uz jautājumu par sodoša rakstura lēmumu pāreju. Normas, kas

---

³⁶ Finanšu instrumentu tirgus likums: LV likums. Pieņemts 20.11.2003. [22.03.2018. red.]

³⁷ Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likums: LV likums. Pieņemts 25.02.2010 [22.03.2018. red.]

³⁸ Negodīgas komercprakses aizlieguma likums: LV likums. Pieņemts 22.11.2007. [22.03.2018. red.]

³⁹ Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likums: LV likums. Pieņemts 18.12.1997. [22.03.2018. red.]

⁴⁰ Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas likums: LV likums. Pieņemts 18.06.2015. [22.03.2018. red.]

⁴¹ Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likums: LV likums Pieņemts 09.07.2013. [22.03.2018. red.]

⁴² Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likums: LV likums. Pieņemts 01.06.2000. [22.03.2018. red.]

regulē tiesību pārņēmēja pienākumus, galvenokārt ir vērstas uz civiltiesiskām attiecībām, līdz ar to tās īsti nav attiecināmas uz publiski tiesiskiem lēmumiem, kas uzliek juridiskai personai pienākumu maksāt sodu. Tādēļ normatīvā līmenī šo lēmumu pāreja komercsabiedrības reorganizācijas gadījumā arī šajās jomās (ar atsevišķiem izņēmumiem) nav pienācīgi regulēta.

Kopumā jāsecina, ka šobrīd Latvijas tiesību sistēmā ir vērojams akūts normatīvā regulējuma deficīts attiecībā uz valsts pārvaldes institūciju piemēroto administratīvo sankciju “likteni” komercsabiedrības reorganizācijas rezultātā.

Pavisam citāda situācija ir vērojama konkurences tiesībās. Lai gan Konkurences padomes kompetenci piemērot sodošā rakstura lēmumus juridiskām personām regulējošie normatīvie akti tiešā tekstā nenorāda, uz šo lēmumu pāreju juridiskas personas tiesību pārņēmējam reorganizācijas rezultātā, tomēr to var izsecināt caur citām konkurences tiesību regulējošām normām, Konkurences padomes praksi un tiesu spriedumiem.

Galvenā konkurences tiesību īpatnība ir tā, ka konkurences tiesību subjekts ir tirgus dalībnieks (nevis tiesību subjekts), kas saskaņā ar Konkurences likuma 1. panta devīto daļu “ir jebkura persona (arī ārvalsts persona), kura veic vai gatavojas veikt saimniecisko darbību Latvijas teritorijā vai kuras darbība ietekmē vai var ietekmēt konkurenci Latvijas teritorijā. Ja tirgus dalībniekam vai vairākiem tirgus dalībniekiem kopā ir izšķiroša ietekme pār vienu tirgus dalībnieku vai vairākiem citiem tirgus dalībniekiem, tad visus tirgus dalībniekus var uzskatīt par vienu tirgus dalībnieku.”⁴³

Tātad konkurences tiesībās arī atbildības subjekts ir nevis konkrēta komercsabiedrība, bet tirgus dalībnieks, kas, kā to ir noteikusi arī Eiropas Savienības Tiesa, ir jāsaprot kā ekonomiskas vienības apzīmējums, ko var veidot vairākas fiziskas vai juridiskas personas.⁴⁴ Tāpat citā lietā Eiropas Savienības Tiesa noteikusi, ka tirgus dalībnieks ietver visas struktūrvienības, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no to juridiskā statusa un finansējuma veida. Līdz ar to tirgus dalībnieka jēdziens interpretējams sevišķi plaši.⁴⁵

Jēdziena “tirgus dalībnieks” interpretācija konkurences tiesību praksē attīstījusi tādas institūtas kā solidārā atbildība (mātes uzņēmuma atbildība par meitas uzņēmumu), kā arī tiesību un saistību pārņēmēja atbildība. Attiecībā uz otro atbildības veidu, reorganizācijas vai citu izmaiņu tirgus dalībnieka ietvaros gadījumā, tiek izmantots saimnieciskās pēctecības kritērijs,

---

⁴³ Konkurences likums: LV likums. Pieņemts 04.10.2001. [23.03.2018. red.]

⁴⁴ EST 2007. gada 12. decembra spriedums, lietā T-112/05

⁴⁵ EST 2011. gada 29. marta spriedums lietā C-201/09P

saskaņā ar kuru, situācijā, kad visa vai daļa no saimnieciskās darbības tiek nodota no vienas juridiskās personas otrai, atbildība par sākotnēji pastāvējušā komersanta izdarīto pārkāpumu attiecīgo darbību ietvaros var tikt “inkriminēta” jaunajam komersantam, ja tas kopā ar sākotnēji pastāvējušo komersantu veido vienu un to pašu saimniecisko vienību konkurences tiesību izpratnē.⁴⁶ Bez tam atbildības piemērošana tiesību pārņēmējam ir iespējama pat tādos gadījumos, kad sākotnēji pastāvējušais komersants joprojām turpina pastāvēt kā tiesību subjekts.

Lielu skaidrību šajā jautājumā ir ieviesusi gan Eiropas Savienības Tiesa, ieviešot t.s. personīgās atbildības principu,⁴⁷ gan Augstākā tiesa, kas SIA Aiviekstes Energobūvnieka lietā ir noteikusi, ka “Gan pēc pārkāpuma, gan lietas izpētes laikā, gan arī pēc tiesiskās atbildības noteikšanas atsevišķi pārkāpumā iesaistītie uzņēmumi var tikt reorganizēti, atsavināti, to darbība var tikt izbeigta u.tml. Taču tiesiskās atbildības subjekta – tirgus dalībnieka – koncepcija nodrošina to, ka konkurences tiesību pārkāpuma gadījumā tiesiskā atbildība „seko” tirgus dalībniekam. Tādējādi gadījumos, kad tirgus dalībnieks jau sastāv no vairākām juridiski nošķirtām sabiedrībām, naudas sodu var piemērot gan tiešajam pārkāpējam, gan mātes sabiedrībai vai citai, piemēram, māsas sabiedrībai, ja tiešais pārkāpējs nenosaka savu rīcību tirgū patstāvīgi vai ir atkarīgs no mātes/māsas. Tāpat atbildību par konkurences noteikumu pārkāpumu var noteikt arī sabiedrībai, kura tiesiski pārņēmusi tiešo pārkāpēju. Atbildība seko saimnieciskās darbības ieguvējam gan viena tirgus dalībnieka ietvaros (iekšēja restrukturizācija), gan arī, ja ekonomisko darbību pārņem neatkarīgs tirgus dalībnieks. Pienākums noteikt atbildību par konkurences noteikumu pārkāpumu ieguvējam rodas, gan, ja tiešais pārkāpējs vairs nepastāv juridiski vai saimnieciski, gan, ja tiešais pārkāpējs joprojām juridiski pastāv. Tādējādi konkurences tiesībās tiesību subjekta formas maiņa (tostarp pat likvidācija) neizbeidz tirgus dalībnieka atbildību, ja no ekonomiskā viedokļa šis cits tiesību subjekts ir daļa no vai pilnībā tā pati ekonomiskā vienība.”⁴⁸ Šajā spriedumā iekļautā tiesas argumentācija ir uzskatāma par nepārprotamu “juridisku bākuguni”, kas norāda uz konkurences padomes lēmuma pāreju juridiskas personas tiesību pārņēmējam. Tādējādi konkurences tiesībās atbildība var tikt pārlikta

---

⁴⁶ EST 2013. gada 6. jūnija spriedums lietā Nr.C-511/11P

⁴⁷ EST 2013. gada 6. jūnija spriedums, lietā C-280/06

⁴⁸ Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 03.03.2015. lēmums Lietā Nr. A43015513 SKA – 407/2015
Pieejams: <http://www.at.gov.lv/downloadlawfile/4307> [aplūkots 27.03.2018.]

uz citu juridisko personu gan tad, ja notikusi reorganizācija,⁴⁹ gan arī tad, ja sākotnējais uzņēmums ticis likvidēts un šķietami tam oficiāla tiesību un saistību pārņēmēja nav.⁵⁰

Ņemot vērā, ka konkurences tiesībās regulējuma trūkumu prakses rezultātā ir izdevies novērst gan doktrinālā, gan praktiskā līmenī, iespējams, tendence modificēt atbildības subjekta jēdzienu, to tulkojot pēc iespējas plaši, ir ieviešama arī citās jomās, kurās valsts pārvalde ir pilnvarota piemērot administratīvās sankcijas, protams, ievērojot katras jomas specifiku.

---

⁴⁹ Skat. Konkurences padomes 2013.gada 9.decembra lēmumu Lietā Nr.2890/11/03.01./21 Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu Pieejams: <https://www.kp.gov.lv/files/pdf/ijPqd2ocxc.pdf> [aplūkots 27.03.2018.]

⁵⁰ Skat. Konkurences padomes 2017.gada 30. marta lēmumu lietā lēmumu Lietā Nr.p/15/7/4/10 Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu, par lietas izpētes izbeigšanu daļā Pieejams: <https://www.kp.gov.lv/documents/09ad01e0aa0c53c67118e1be9d86eef455b10068> [aplūkots 27.03.2018]

3. EIROPAS SAVIENĪBAS TENDENCES REORGANIZĀCIJAS PROCESA HARMONIZĒŠANĀ

Aizvien ciešāka Eiropas Savienības dalībvalstu ekonomiskā un politiskā integrācija liek dalībvalstīm pilnveidot savu normatīvo regulējumu, to maksimāli pielāgojot globālās ekonomikas prasībām. Attiecībā uz komercsabiedrību reorganizāciju jurdiskajā vidē ir vērojams visai liels Eiropas Savienības tiesību aktu īpatsvars, kas liecina par šīs jomas aktualitāti un nozīmi uzņēmējdarbības efektivitātes palielināšanā un vienotā tirgus optimizēšanā.⁵¹ Šobrīd no kopumā 12 Komerclikumā transponētajām Eiropas Savienības direktīvām tieši puse ir veltītas reorganizācijas jautājumiem,⁵² kas norāda uz to, ka komercsabiedrību reorganizācijas procesa harmonizācija ir būtisks jautājums arī Eiropas Savienības skatījumā un ir pelnījis papildu uzmanību.⁵³

Lai gan katrai no šīm sešām direktīvām ir atsevišķs regulējuma objekts (atsevišķa veida komercsabiedrības, konkrēta veida reorganizācijas process, reorganizācijas kārtība u.c.), tomēr visu šo direktīvu saturos ir vērojamas kopīgas tendences, kas ir vērstas uz konkrētu reorganizācijas procesā ietilpstošu elementu noregulēšanu. Galvenie jautājumi, kas ir šo direktīvu dienas kārtībā, likumsakarīgi, ir kreditoru un trešo personu interešu aizsardzība un reorganizējamo komercsabiedrību mantas pāreja.⁵⁴

Tā piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 5.aprīļa direktīvas 2011/35/ES

---

⁵¹ Brakša Z. Paporinskis M. Baltijas mēroga pārrobežu apvienošanas tiesiskie aspekti Grām.: Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra tiesību piemērošanas prakse. Komerctiesības, biedrošanās tiesības un publiskie reģistri. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013. 363. lpp

⁵² Padomes sestā direktīva 82/891/EEK, kas pamatojas uz Līguma 54.panta 3.punkta "g" apakšpunktu un attiecas uz akciju sabiedrību sadalīšanu. Pieņemta 17.12.1982. [29.03.2018. red.]; Eiropas Padomes regula (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju Pieņemta 20.01.2004. [29.03.2018. red.]; Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2005/56/EK par kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanu (attiecas uz EEZ). Pieņemta 26.10.2005. [29.03.2018. red.]; Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2007/63/EK, ar ko Padomes direktīva 78/855/EEK un 82/891/EEK groza saistībā ar prasību par neatkarīga eksperta ziņojumu akciju sabiedrību apvienošanās vai sadalīšanas gadījumā. Pieņemta 13.11.2007 [29.03.2018. red.]; Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2009/109/EK, ar ko groza Padomes direktīva 77/91/EEK, 78/855/EEK un 82/891/EEK un direktīvu 2005/56/EK attiecībā uz prasībām par ziņojumu iesniegšanu un dokumentāciju apvienošanās un sadalīšanas gadījumos. Pieņemta 19.09.2009. [29.03.2018. red.]; Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2011/35/ES par akciju sabiedrību apvienošanu. Pieņemta 05.04.2011. [29.03.2018. red.].

⁵³ Bez jau minētajām direktīvām, reorganizācijas procesiem ir veltītas arī vairākas Eiropas Savienības regulas. Skat. Piemēram, Eiropas Padomes regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula)

⁵⁴ Kā papildus var minēt arī tādus direktīvu regulējuma objektā ietilpstošus jautājumus, kā birokrātiskā sloga samazināšana (skat. piemēram, direktīvas 2009/109/EK preambulas 1. apsvērumu) un reorganizācijas procesa tiesiskuma kontrole (skat. piemēram, direktīvas 2009/109/EK 2. panta 2. daļu)

par akciju sabiedrību apvienošanos (turpmāk – direktīva 2001/35/ES) preambulas apsvērumos noteikts, ka “Kreditori, tostarp parādzīmju turētāji, un personas, kurām ir citi prasījumi pret sabiedrībām, kas gatavojas apvienoties, būtu jāpasargā tā, lai apvienošanās nekaitētu viņu interesēm,”savukārt, Eiropas Padomes 1982.gada 17.decembra sestās direktīvas 82/891/EEK, kas pamatojas uz Līguma 54.panta 3.punkta "g" apakšpunktu un attiecas uz akciju sabiedrību sadalīšanu (turpmāk – direktīva 82/891/EEK) paredz, ka “kreditori, ieskaitot obligacionārus, un personas, kam pastāv citi prasījumi pret sabiedrībām, kas iesaistītas sadalīšanas procesā, ir jāaizsargā tā, lai sadalīšana nelabvēlīgi neietekmētu viņu intereses”⁵⁵

Tas liecina par to, ka kreditoru un trešo personu aizsardzība ir vispārējs un obligāts jebkura reorganizācijas procesa pamatprincips. Vēl jo vairāk, šo direktīvu regulējums ļauj izdarīt secinājumu, ka reorganizējamo komercsabiedrību mantas pārejai ir jānotiek tādā apjomā, lai tas nekādā veidā neaizskartu kreditoru vai trešo personu (tai skaitā valsts) tiesības un likumiskās intereses. Tas nozīmē, ka reorganizācijas rezultātā kreditoru un citu personu prasījuma tiesību apmēra samazināšanās (vai izbeigšanās) nav pieļaujama.

1.1. Eiropas Savienības Tiesas spriedums lietā C-343/13

Eiropas Savienības Tiesa vairākkārt un dažādos kontekstos ir skatījusi jautājumu par reorganizējamās komercsabiedrības mantas pāreju. Attiecībā uz administratīvās atbildības pāreju vislielāko uzmanību ir pelnījusi direktīvas 775/885 interpretācija Eiropas Savienības Tiesā 2015. gadā, lietā C-343/13, kurā bija izvērties strīds starp Portugāles akciju sabiedību Modelo Continente Hipermercados SA un darba apstākļu uzraudzības iestādi Autoridade para as Condições de Trabalho – Centro Local do Lis (turpmāk - ACT).⁵⁶

2011. gada 15. februārī ACT veica akciju sabiedrības Good and Cheap darbinieku nostrādātā darba laika reģistra pārbaudi par 2010. gada decembri un 2011. gada janvāri, kuras laikā konstatēja būtiskus Portugāles darba tiesisko attiecību regulējošo normu pārkāpumus, par kuriem, saskaņā ar Portugāles normatīvo regulējumu, attiecīgo komersantu var saukt pie administratīvās atbildības.⁵⁷

2011. gada 31. martā Portugāles komercreģistrā tika reģistrēts lēmums par A/S Good and

---

⁵⁵ Šādi uz kreditoru un citu personu interešu aizsardzību orientēti noteikumu paredzēti arī pārējās reorganizācijas procesus regulējošās direktīvās. Skat. piemēram Eiropas Parlamenta un Padomes 2005.gada 26.oktobra direktīvas 2005/56/EK par kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanas 4. panta 2. daļu.

⁵⁶ EST 2015. gada 5. marta spriedums lietā C-343/13

⁵⁷ Ibid.

Cheap reorganizāciju apvienošanas kārtībā, saskaņā ar kuru A/S Good and Cheap tika pievienota A/S Modelo Continente Hipermercados SA un beidza pastāvēt.

2011. gada 4. aprīlī (attiecīgi pēc reorganizācijas pabeigšanas) ACT paziņoja A/S Modelo Continente Hipermercados SA par minētajiem darba tiesisko attiecību regulējošo normu pārkāpumiem, sagatavojot divus administratīvo pārkāpumu protokolus. Ar 2012. gada 24. septembra lēmumu ACT apstiprināja iepriekš minētos protokolus un piemēroja A/S Modelo Continente Hipermercados SA naudas sodus par katru no attiecīgajiem administratīvajiem pārkāpumiem.

A/S Modelo Continente Hipermercados SA šos lēmumus pārsūdzēja Lerijas darba strīdu tiesā (Tribunal do Trabalho de Leiria), kas šādos apstākļos apturēja tiesvedību un prejudiciālo nolēmumu procedūras ietvaros vērsās Eiropas Savienības tiesā, lūdzot sniegt atbildi uz vairākiem jautājumiem, tostarp, “vai administratīvā atbildība par pārkāpumiem, kurus reorganizētā komercsabiedrība ir veikusi pirms reorganizācijas, tiek nodota iegūstošajai komercsabiedrībai arī tādos gadījumos, kad lēmums par administratīvā soda piemērošanu ir izdots pēc reorganizācijas?” Eiropas Savienības Tiesa, analizējot šīs lietas apstākļus, izvirzīja vairākas ļoti būtiskas atziņas.⁵⁸

Pirmkārt, administratīvais sods reorganizācijas procesa ietvaros ir uzskatāms par valsts prasījumu pret komercsabiedrību, kura ietvaros valsts darbojas kā kreditors, bet attiecīgā komercsabiedrība kā parādnieks. Tādēļ reorganizācijas procesā ir aizsargājamas arī valsts kā kreditora intereses realizēt sava, no administratīvā soda izrietoša, prasījuma izpildi un panākt administratīvā soda samaksu. Tiesa pamatoti norādīja, ka, ja iegūstošajai komercsabiedrībai netiktu nodota iegūstamās komercsabiedrības administratīvā atbildība, kas paredz maksāt naudas sodu par administratīvajiem pārkāpumiem, nebūtu aizsargātas tās dalībvalsts intereses, kuras kompetentās iestādes ir piemērojušas šo naudas sodu un pavisam noteikti netiktu sasniegts administratīvā soda mērķis, jo sevišķi preventīvā līmenī.⁵⁹

Otrkārt, kreditoru un citu personu aizsardzības princips paredz, ka aizsargājamas ir arī to personu tiesības un intereses, kas reorganizācijas brīdī vēl nav kvalificējas kā “kreditori” vai “personas, kurām ir citi prasījumi,” bet kas par tādām var tikt kvalificētas pēc šīs reorganizācijas, ņemot vērā pirms reorganizācijas radušos situāciju, kā piemēram, reorganizējamās komercsabiedrības izdarītu administratīvu pārkāpumu. Tādējādi Eiropas Savienības Tiesa

---

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Ibid.

attiecībā uz administratīvo sodu (un ne tikai) pāreju ir attīstījusi t.s. *in statu nascendi*⁶⁰ saistību pārejas principu, kas paredz, ka reorganizējamās komercsabiedrības pasīvu daļā, kas pāriet iegūstošajai komercsabiedrībai ietilpst arī tādas saistības un prasījumi, kurus izraisošais pamats ir iestājies pirms reorganizācijas, bet kuri kļūva izpildāmi un pirmo reizi tika paziņoti debitoram tikai pēc reorganizācijas veikšanas.⁶¹ Kā norāda Ģenerālvokāts Melhior Vatelē (Melchior Wathelet) komercsabiedrības pasīvi ir visu iespējamo parādsaistību kopums, tādējādi visas komercsabiedrības, kas piedalās apvienošanās procesā, saistības, tostarp parādsaistības valsts labā, ir daļa no tās pasīviem, tādēļ automātiski un bez papildu nosacījumiem ir nododamas iegūstošajai komercsabiedrībai. Iegūstošā komercsabiedrība saņem iegūstamo komercsabiedrību kopumā, ieskaitot visu tās pagātni.⁶²

Visbeidzot, Eiropas Savienības Tiesa vērsa uzmanību uz risku, ka ja šāda veida atbildības nodošana nenotiktu, reorganizācija pārvērstos par līdzekli, ar kura palīdzību komercsabiedrības, varētu izvairīties no administratīvās atbildības. Kā to norāda arī Ģenerālvokāts Melhior Vatelē (Melchior Wathelet), ja no administratīvā soda izrietošam pienākumam obligāti būtu skaidri un izpildāmi (tātad ar galīgā noregulējuma raksturu) jābūt konstatējamam līdz reorganizācijas brīdim (kā tas ir noteikts Latvijas normatīvajā regulējumā) tad, reorganizācijas būtība būtu stipri apdraudēta un tiktu izmantota ļaunprātīgos nolūkos.⁶³

Līdz ar to Eiropas Savienības Tiesa atzina, ka administratīvais sods ir iekļaujams reorganizācijas rezultātā pārejošo pasīvu daļā neatkarīgi no tā, vai lēmums par administratīvā soda piemērošanu tiek izdots pirms vai pēc attiecīgās reorganizācijas un administratīvo pārkāpumu lietvedību par reorganizētās komercsabiedrības izdarītu administratīvu pārkāpumu var gan uzsākt, gan turpināt arī pēc reorganizācijas pret reālā pārkāpēja tiesību un pienākumu pārņēmēju.⁶⁴

Šis spriedums principā ir pagrieziena punkts, ar ko zināmā mērā tiek mainīta Eiropas Savienības Tiesas nostāja attiecībā uz administratīvā soda pāreju. Līdz šim iespēju uzsākt administratīvo pārkāpumu lietvedību par reorganizējamās komercsabiedrības pirms reorganizācijas veiktu administratīvu pārkāpumu pret tiesību pārņēmēju pēc reorganizācijas,

---

⁶⁰ Lat. Veidošanās jeb attīstības stadijā esošs, tāds kas vēl nav līdz galam konstatēts, bet faktiski pastāv.

⁶¹ Ibid.

⁶² Ģenerālvokāta Melhiora Vatelē secinājumi Lietā C-343/13, sniegti 2014. gada 12. novembrī. Pieejams: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&td=ALL&num=C-343/13> [aplūkots 03.04.2018.]

⁶³ Ibid.

⁶⁴ EST 2015. gada 5. marta spriedums lietā C-343/13

Eiropas Savienības Tiesa skaidri bija noteikusi tikai konkurences tiesībās, ņemot vērā konkurences tiesību īpašā subjekta, tirgus dalībnieka, plašo tvērumu.⁶⁵ Līdz ar šo spriedumu Eiropas Savienības Tiesa šo principu paredz piemērot visiem gadījumiem, kad tiek veikts administratīvais pārkāpums, neatkarīgi no nozares, kurā tas pastrādāts.

Par šī sprieduma autoritāti liecina fakts, ka savā praksē uz to vairākkārt ir atsaukušās arī Eiropas Savienības dalībvalstu tiesas. Piemēram, Spānijas augstākā tiesa norāda, ka Eiropas Savienības Tiesas spriedums lietā C-343/13 ir izveidojis jaunu Eiropas Savienības tiesību doktrīnu. Līdz ar šo spriedumu tiesību pēctecības princips Eiropas Savienībā tiek pacelts jaunā līmenī un paredz absolūtu visu komercsabiedrības saistību pāreju, neatkarīgi no to konstatēšanas brīža.⁶⁶ Tāpat citā lietā Spānijas Augstākā tiesa norādīja, ka šāds Eiropas Savienības Tiesas viedoklis ir absolūti pamatots un atbalstāms, jo, ja sodu nebūtu iespējams piemērot tiesību pārņēmējam, reorganizācija būtu plaši pielietots instruments, lai izvairītos no administratīvās atbildības.⁶⁷ Arī Francijas Kasācijas tiesa savā praksē ir atsaukusies uz šo spriedumu.⁶⁸

Tas liecina par to, ka arī vairākas vadošās Eiropas Savienības dalībvalstis ir akceptējušas un ieviesušas savās nacionālajās tiesību sistēmās Eiropas Savienības Tiesas attīstīto absolūtās tiesību pēctecības principu, nodrošinot Eiropas Savienības tiesību aktu adekvātu piemērošanu. Vēl jo vairāk, Vācijas likumdevējs, atsaucoties uz šo spriedumu, ir apsvēris iespēju paredzēt sīki detalizētu regulējumu attiecībā uz administratīvā soda pāreju, tiešā tekstā iekļaujot Eiropas Savienības Tiesas argumentācijā izklāstītos apsvērumus.⁶⁹

Lai gan Eiropas Savienības tiesībās, kā to norāda arī vairāki ārvalstu tiesību eksperti, paredzēt in statu nascendi raksturu administratīvajai atbildībai reorganizācijas gadījumā ir jauna

---

⁶⁵ Skat. piemēram, EST 2013. gada 5. decembra spriedumu, lietā C-448/11 P, vai EST spriedumu 2011. gada 29. martā, lietā C-201/09P, vai EST 2007. gada 12. decembra spriedumu, lietā T 112/05

⁶⁶ Skat. Spānijas Augstākās tiesas 2015. gada 2. novembra spriedumu lietā STS 4831/2015. Pieejams <http://www.poderjudicial.es/search/doAction?action=contentpdf&datasematch=TS&reference=7546751&links=%223426%2F2014%22&optimize=20151204&publicinterface=true> [Skatīts: 05.04.2018]

⁶⁷ Skat. Spānijas Augstākās tiesas 2015. Gada 23. marta spriedumu lietā STS 1924/2015. Pieejams <http://www.poderjudicial.es/search/doAction?action=contentpdf&datasematch=TS&reference=7385956&links=&optimize=20150521&publicinterface=true> [Skatīts: 05.04.2018]

⁶⁸ Skat. Francijas Kasācijas tiesas 2016. gada 26. Oktobra spriedumu lietā Nr.16-80366. Pieejams: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichJuriJudi.do?idTexte=JURITEXT000033321064> [Skatīts: 03.04.2018]

⁶⁹ Polley R. Fines after the 9th Amendment of the ARC. Liability During The Transitional Period. Cartel Enforcement and Regulation in Germany. Competition Law Germany - 26. September 2017, Düsseldorf.

tendence,⁷⁰ tomēr citviet pasaulē šāda prakse ir konstatējama jau senāk.⁷¹ Piemēram, ASV Teksasas štata Augstākā tiesa ir noteikusi, ka tiesību pārņēmēja atbildība par iegūstamās komercsabiedrības saistībām gadījumā ir absolūta un reorganizācija nekādā mērā nevar izslēgt komercsabiedrības atbildību.⁷² Bez tam, vēl nepastāvošs, bet nākotnē reāli sagaidāms prasījums, jau vēsturiski tiek atzīts kā daļa no personas mantas un nav nekādu šķēršļu šo principu attiecināt arī uz administratīvo sodu.⁷³

Jāatzīst gan, ka šis spriedums nav izticis bez dalībvalstu kritikas. Jau pašā aplūkotajā lietā tiesas viedoklim nepievienojās Austrijas valdība, kas, nenorādot īpašu pamatojumu, uzskatīja, ka tiesību pāreja ir piemērojama tikai privāttiesiska rakstura attiecībām, nevis no administratīvā soda izrietošām saistībām. Šim viedoklim daļēji pievienojas arī Eiropas Komisija.⁷⁴ Šādai nostājai gan nevar piekrist, jo, kā to pamatoti norādījis Ģenerālvokāts, kreditoru un trešo personu aizsardzības principa mērķis neapšaubāmi ir aptvert pilnīgi visas iespējamās parādsaistības neatkarīgi no tā, vai to pamatā ir civiltiesiskā, krimināltiesiskā vai administratīvā atbildība, ciktāl runa ir par pašas iegūstamās sabiedrības atbildību un ja to var izteikt mantiskā vērtībā.⁷⁵

Eiropas Savienības Tiesas viedoklim pretēju nostāju pauda arī Francijas Kasācijas tiesa, kas 2016. gada 25. oktobra spriedumā, lietā Cas Crim Nr.16-80366, norādīja, ka tiesību

---

⁷⁰ Skat. piemēram K.Gresbrand Liability for Administrative Offenses and Fines by the Company Being Acquired in the Event of Mergers by Acquisition. Forum Juris. Business Law. Up to date 2/2015. p. 10-11. Pieejams: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dl/Documents/legal/Forum%20Juris/FJ_2_2015_EN_safe.pdf

⁷¹ Gan Eiropā, gan Ziemeļamerikā, tiesības pārņemušajām sabiedrībām, dažkārt izmantojot kolektīvos tiesību aizsardzības mehānismus, ir piemērota atbildība par to, ka pirms apvienošanās iegūstamā komercsabiedrība pakļāva tās darbiniekus azbesta riskam, kuri šī iemesla dēļ cieš no azbestozes un mezoteliomas. Visos gadījumos, kad atbildība tika piemērota pēc apvienošanās, nekādā ziņā neizslēdza šo atbildības nodošanu no iegūstamās sabiedrības ieguvējai sabiedrībai. Vairāk skat. Havard-Williams, V., "Asbestos liability: Managing the risks" Pieejams: [https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/0-102-9187?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)#co_anc_hor_a36816926](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/0-102-9187?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)#co_anc_hor_a36816926) [aplūkots: 03.04.2018]

⁷² Skat. Piemēram, Teksasas štata Augstākā tiesas 2010. gada spriedumu lietā Barbara Robinson pret Crown Cork & Seal Co. Pieejams: <https://www.courtlistener.com/opinion/895269/robinson-v-crown-cork-seal-co-inc/> [Skatīts 03.04.2018]

⁷³ Ģenerālvokāta Melhiora Vatelē secinājumi Lietā C-343/13, sniegti 2014. gada 12. novembrī. Pieejams: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&td=ALL&num=C-343/13> [aplūkots 03.04.2018.]

⁷⁴ Ģenerālvokāta Melhiora Vatelē secinājumi Lietā C-343/13, sniegti 2014. gada 12. novembrī. Pieejams: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&td=ALL&num=C-343/13> [aplūkots 03.04.2018.]

⁷⁵ Ibid.

pārņēmējs šādā gadījumā nevar tikt saukts pie atbildības.⁷⁶ Šī lieta gan tika skatīta kriminālprocesuālā kārtībā, taču Francijas Kasācijas tiesa, izvērtējot jau minēto Eiropas Savienības Tiesas spriedumu, puda nostāju, ka šāda (in statu nascendi) atbildības pārņemšana sodu (tai skaitā administratīvo sodu) tiesībās nav pieļaujama.⁷⁷ Šādu nostāju Francijas Kasācijas tiesa bija paudusi jau agrāk.⁷⁸ Šāda Francijas un arī Austrijas motivācija, iespējams, skaidrojama ar šo valstu nacionālo tiesību sistēmu specifiku, kas, kā tas raksturīgs vairākām Rietumeiropas valstīm, administratīvās sodu tiesības pielīdzina krimināltiesībām, piešķirot tām kvazikrimināltiesisku raksturu, tādējādi pieturoties pie stingra personiskās atbildības principa. Bet, kā to norāda arī Francijas tiesību teorētiķi, Francijai būtu nopietni jāpārdomā šādas nostājas pamatotība un jāņem vērā fakts, ka Eiropas Savienības Tiesas nostiprinātais kreditoru un trešo personu aizsardzības princips, kas ieņem centrālo vietu reorganizācijas procesā, ir saistošs visām Eiropas Savienības dalībvalstīm.⁷⁹

Arī juridiskajā literatūrā ir atrodami tiesas argumentācijai pretēji viedokļi, kas administratīvo atbildību stingri sasaista ar konkrētās komercsabiedrības vainu, tādējādi nosakot, ka reorganizācijas gadījumā administratīvā atbildība var pāriet tikai ar nosacījumu, ka administratīvajā pārkāpumā kaut kādā mērā ir vainojama arī iegūstošā komercsabiedrība.⁸⁰ Nav īsti saprotams, par kādu iegūstošās komercsabiedrības vainu var būt runa, taču pieņemams, ka ar to domāti gadījumi, kad meitas uzņēmums reorganizācijas ceļā tiek apvienots ar mātes uzņēmumu. Tādos gadījumos tiešām, kad absolūtais kapitāldaļu vairums pieder mātesuzņēmumam, uz to kā faktisko lēmumu pieņēmēju var tikt attiecināta vaina.⁸¹ Šādai nostājai zināmā mērā agrāk ir pievienojusies arī Eiropas Savienības Tiesa.⁸²

Arī aplūkotajā lietā, papildu jau minētajam, Lerijs darba strīdu tiesa uzdeva Eiropas

⁷⁶ Skat. Francijas Kasācijas tiesas 2016. gada 26. Oktobra spriedumu lietā Nr.16-80366. Pieejams: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichJuriJudi.do?idTexte=JURITEXT000033321064> [aplūkots: 03.04.2018]

⁷⁷ Plašāku šīs lietas analīzi skat. Germain M., Magnier V. Sociétés de personnes, SARL, SA, SAS, Sociétés cotées. Sous-collection. 2017.

⁷⁸ Skat. Francijas Kasācijas tiesas 2000. gada 20. Jūnija spriedumu lietā Nr.99-86742. Pieejams: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichJuriJudi.do?oldAction=rechExpJuriJudi&idTexte=JURITEXT000007069179&fastReqId=547333512&fastPos=1> [aplūkots: 03.04.2018]

⁷⁹ Moyer. H. E Jr. Anti-Corruption Regulation. Law Business Research 2017. p. 63 Pieejams: <http://www.nortonrosefulbright.com/files/gtdt-anti-corruption-regulation-2017-147977.pdf> [aplūkots: 04.04.2018]

⁸⁰ A.P. Dourado & A.G. Rocha, in: M. Lang et al. (eds.), ECJ – Recent Development in Direct Taxation 2013 (2014) p. 198.

⁸¹ Šāda prakse īpaši raksturīga ir konkurences tiesībām.

⁸² Skat. EST 2011. gada 20. janvāra spriedumu lietā C-90/09P

Savienības Tiesai jautājumu: “Vai iegūstošā komercsabiedrība var tikt saukta pie administratīvās atbildības par tādu administratīvo pārkāpumu, kurā tā nav vainojama?”⁸³ Tas norāda, ka vainas elements, arī pašai Portugāles tiesai lika šaubīties par šādu beznosacījumu atbildības nodošanu iegūstošajai komercsabiedrībai.

Taču, kā zināms, par juridiskas personas vainu var runāt tikai nosacīti, jo vaina ir personas psihiskā attieksme pret tās pastrādāto administratīvo pārkāpumu, kas juridiskai personai nekādi nav konstatējama. Tādēļ tendence administratīvās atbildības pāreju padarīt atkarīgu no vainas ir nepamatota.⁸⁴

Kaut arī šis spriedums ir vērsts tieši uz akciju sabiedību apvienošanu, jāņem vērā, ka kreditoru un trešo personu aizsardzības princips ir jebkura reorganizācijas procesa pamatelements. Līdz ar to Eiropas Savienības Tiesas atziņas lietā C-343/13 būtu vienlīdz attiecināmas gan uz citiem reorganizācijas veidiem, gan citiem komercsabiedrību veidiem un vēl jo vairāk arī uz citiem juridisko personu veidiem.

3.1. Interesešu kolīzija

No vienas puses ir saprotams, ka reorganizācija nedrīkst kaitēt kreditoru un citu personu interesēm, kam ir vai varētu būt prasījumi pret reorganizējamo komercsabiedrību. Taču tajā pašā laikā reorganizācijas process var radīt kaitējumu arī iegūstošās komercsabiedrības kapitāldaļu turētājiem vai locekļiem. Šī iemesla dēļ jau aplūkotajā lietā A/S Modelo Continente Hipermercados SA norādīja, ka, ja tiktu pieļauta administratīvās atbildības nodošana šādos apstākļos (in statu nascendi), apvienošanās procesā iesaistīto sabiedrību akcionāri un kreditori nevarētu izvērtēt apvienošanās ekonomiskās sekas, kas lielā mērā apdraudētu viņu saimnieciskās darbības pastāvēšanu. Šim viedoklim absolūti pievienojās arī Vācijas valdība, norādot, ka atskaites punkts, lai noteiktu nododamo aktīvu un pasīvu apmēru, var būt tikai tas brīdis, kad apvienošanās stājas spēkā, pretējā gadījumā iegūstošās komercsabiedrības locekļi ir pakļauti ievērojamam ekonomiskam riskam.⁸⁵

Jāpiekrīt, ka izvirzot šādu nostāju, Eiropas Savienības Tiesa ir paredzējusi visai skarbu un riskantu “likteni” iegūstošo komercsabiedrību locekļiem. Nosakot, ka administratīvo sodu var

---

⁸³ EST gan attiecās šo jautājumu pieņemt, norādot, ka tas attiecas uz Portugāles tiesību principa interpretāciju.

⁸⁴ Danovskis E. Administratīvās atbildības regulējuma konceptuālās problēmas. Jurista Vārds, 2011. 17. maijs, Nr. 20 (667), 8. lpp.

⁸⁵ Ģenerālvokāta Melhiora Vatelē secinājumi Lietā C-343/13, sniegti 2014. gada 12. novembrī. Pieejams: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&td=ALL&num=C-343/13> [aplūkots 03.04.2018.]

piemērot tiesību pārņēmējam ar lēmumu, kas pieņemts arī pēc reorganizācijas, Eiropas Savienības Tiesa principā vistiešākajā veidā iegūstošās komercsabiedrības locekļus ir nostādījusi ļoti neizdevīgā pozīcijā, jo iegūstošā komercsabiedrība nekādi nevar zināt, vai iegūstamā komercsabiedrība pirms reorganizācijas ir vai nav veikusi administratīvo pārkāpumu (vēl jo vairāk, reizēm to nezina arī pati iegūstamā komercsabiedrība), līdz ar to nevar arī paredzēt no šāda pārkāpuma izrietošu prasījumu. Līdzīgu argumentāciju savā praksē ir attīstījusi Ņujorkas dienvidu apgabala Federālā apgabaltiesa.⁸⁶

Bez tam no šī Eiropas Savienības Tiesas sprieduma izriet, ka šī in statu nascendi administratīvā atbildība ir piemērojama tiesību pārņēmējam pat tādos gadījumos, kad kreditors, kurš zina par plānoto reorganizāciju, neko nedara, lai ziņotu par sava prasījuma esamību vai iespējamību, ka tas varētu pastāvēt.⁸⁷

Līdz ar to šeit ir saskatāma būtiska kolīzija starp kreditoru un citu personu interesēm realizēt savas prasījuma tiesības no vienas puses un iegūstošo komercsabiedrību locekļu interesēm uz efektīvu reorganizācijas norisi no otras. Ja bez dziļāka pamatojuma atzītu, ka reorganizācija tiešām ir tikai un vienīgi pašas iegūstošās komercsabiedrības risks, tad Latvijas kontekstā varētu rasties jautājums, vai šāda absolūta in statu nascendi atbildības piemērošana tiesību pārņēmējiem neaizskar Satversmē un citos pamattiesības identificējošos dokumentos noteiktās tiesības? Šajā gadījumā apdraudētas varētu tikt Satversmes 105. pantā⁸⁸ un Eiropas cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas pirmā protokola 1. pantā noteiktās tiesības uz īpašumu.⁸⁹ Jo šāda neparedzama prasījuma pēkšņa “parādīšanās” vistiešākajā mērā samazina iegūstošās komercsabiedrības īpašumu.

Taču jāpiekrīt Eiropas Savienības Tiesas viedoklim, ka iegūstošo komercsabiedrību locekļiem paredzēti pietiekoši daudz tiesiskās aizsardzības līdzekļi, lai nodrošinātos pret šādu risku. Kā norāda Ģenerālvokāts Melhior Vatelē, riska, ka apvienošanās brīdī ieguvēja sabiedrība var nezināt iegūstamās sabiedrības pasīvu elementus (tātad nākotnē sagaidāmus prasījumus) dēļ, reorganizācijas līgumā ir iekļaujama deklarāciju un garantiju klauzula

---

⁸⁶ Skat. Ņujorkas dienvidu apgabala Federālās apgabaltiesas 2016. gada 15. jūlija lēmumu lietā Energy Intelligence Group, Inc. et al. vs. Cowen and Company, LLC, No. 14 Civ. 3789. Pieejams : <https://law.justia.com/cases/federal/district-courts/new-york/nysdce/1:2014cv03789/427504/116/> [aplūkots: 08.04.2018]

⁸⁷ Ģenerālvokāta Melhiora Vatelē secinājumi Lietā C-343/13, sniegti 2014. gada 12. novembrī. Pieejams: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&td=ALL&num=C-343/13> [aplūkots 03.04.2018.]

⁸⁸ Latvijas Republikas Satversme: LV likums. Pieņemts 15.02.1922. [03.04.2018. red.]

⁸⁹ Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija. Parakstīta Romā 04.11.1950. [03.04.2018. red.]

iegūstošās komercsabiedrības sabiedrības interesēs. Turklāt nekas iegūstošajai komercsabiedrībai sabiedrībai neliedz pirms reorganizācijas veikt papildus iegūstamās sabiedrības ekonomiskās un juridiskās situācijas revīziju, lai iegūtu pilnīgāku ieskatu par šīs komercsabiedrības saistībām.⁹⁰

Līdz ar to jāpiekrīt, ka, lai gan reorganizācijas gadījumā iegūstošās komercsabiedrības locekļi ir nostādīti faktiski neizdevīgākā pozīcijā, tomēr pastāv pietiekoši daudz alternatīvu tiesību aizsardzības mehānismu, lai pret šo risku nodrošinātos vai vismaz, lai to mazinātu. Tādēļ šādā kontekstā nav pamata apšaubīt Eiropas Savienības Tiesas nostāju attiecībā uz administratīvā soda pārēju. Par to liecina arī fakts, ka Vācija, kas sākotnēji bija absolūti pret šādas in statu nascendi atbildības nodošanu reorganizācijas gadījumā, pati ir mainījusi savu viedokli un spērusi nozīmīgus soļus pretī Eiropas Savienības Tiesas noteikto atziņu ieviešanai savā nacionālajā tiesību sistēmā.⁹¹

Bez aplūkotās vertikālās kolīzijas, kurā saucas divu pretēju pušu – kreditoru un komercsabiedrības intereses, šāda in statu nascendi administratīvās atbildības nodošana tikpat labi var radīt arī horizontāli vērstu kolīziju, kurā saucas faktiski konstatēto un reorganizācijas brīdī vēl nezināmo kreditoru intereses. Kā to norādīja A/S Modelo Continente Hipermercados SA, apvienošanas rezultātā pievienotās sabiedrības administratīvās atbildības nodošana var kaitēt arī citu kreditoru interesēm.⁹² Šāds arguments tiek balstīts uz to, ka kreditoriem ir paredzētas ekskluzīvas tiesības gadījumā, ja, viņuprāt, komercsabiedrību, kas iesaistīta reorganizācijas procesā, finansiālā situācija rada bažas par viņu prasījuma izpildi, vēršties attiecīgajā institūcijā un lūgt sava prasījuma nodrošināšanu (Latvijā šādas tiesības paredzētas Komerclikuma 345. panta trešajā daļā). Šādu izvēli kreditori izdara, pamatojoties uz reorganizējamo komercsabiedrību ekonomisko pārskatu (kurā nav iespējams iekļaut vēl nezināmus prasījumus). Līdz ar to gadījumā, ja pēc reorganizācijas pret tiesību pārņēmēju tiktu vērsts reorganizācijas brīdī nezināms prasījums (tāds, par kuru citi kreditori nevarēja zināt, pieņemot lēmumu par sava prasījuma nodrošināšanu vai nenodrošināšanu), var samazināties citu kreditoru iespējas apmierināt savu prasījumu, jo komercsabiedrības ekonomiskie līdzekļi sarūk.

Šeit gan jāatzīst, ka šāda situācija nerada tāda līmeņa problēmu, kas varētu būt par pamatu Eiropas Savienības Tiesas nostājas apšaubīšanai, jo visu kreditoru intereses ir

---

⁹⁰ Ibid.

⁹¹ Polley R. Fines after the 9th Amendment of the ARC. Liability During The Transitional Period. Cartel Enforcement and Regulation in Germany. Competition Law Germany - 26. September 2017, Düsseldorf.

⁹² Ģenerālvokāta Melhiora Vatelē secinājumi Lietā C-343/13, sniegti 2014. gada 12. novembrī. Pieejams: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&td=ALL&num=C-343/13> [aplūkots 03.04.2018.]

vienlīdzīgas un nav pamata līdz reorganizācijas brīdim zināmos kreditorus nostādīt prioritārā statusā attiecībā pret in statu nascendi kreditoriem.

Vēl praksē neattīstīts ir jautājums par to, kāds risinājuma modelis būtu piemērojams gadījumos, kad reorganizējamās komercsabiedrības valde rīkojas ļaunprātīgi un apzināti noklusē, vai pat skaidri norāda uz nekādu nākotnē sagaidāmu (tai skaitā no administratīvās atbildības izrietošu) prasījumu neesamību iegūstošajai komercsabiedrībai, kaut gan patiesībā zina, ka šādi prasījumi visticamāk varētu rasties. Šāda situācija varētu būt gadījumā, kad viena komercsabiedrība iegādājas otru, un reorganizācija notiek pievienošanas ceļā, balstoties uz pirkuma faktu. Atbilde uz šo jautājumu nav atrodama nedz Eiropas Savienības, nedz citos tiesu spriedumos un jādomā, ka tā laika gaitā varētu tikt attīstīta empīriskā ceļā.

4. NACIONĀLAJĀ NORMATĪVAJĀ REGULĒJUMĀ IEVIEŠAMĀS IZMAIŅAS

Neskatoties uz to, ka ir atsevišķas Eiropas Savienības dalībvalstis, kas uz Eiropas Savienības Tiesas nostāju šajā jautājumā skatās ar lielu skepsi, no Eiropas Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas principa izriet, ka Eiropas Savienības Tiesas interpretācija ir saistoša visām Eiropas Savienības dalībvalstīm, tostarp arī Latvijai.⁹³

Kā to norāda Ģenerālvokāts Melhior Vatelē, Eiropas Savienības Tiesas attīstītā pasīvu definīcija (attiecībā uz reorganizāciju) visām dalībvalstīm ir jāpiemēro kopīgi un nav pieļaujama šī jēdziena tvēruma sašaurināšana. Šie jēdzieni visā Eiropas Savienībā ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi.⁹⁴

Tādēļ Eiropas Savienības Tiesas sprieduma kontekstā ir jāatgriežas pie Latvijas normatīvā regulējuma. Kā jau darba otrajā nodaļā norādīts, LAPK 239. panta vienpadsmitā daļa vienlaicīgi liedz gan uzsākt administratīvo pārkāpumu procesu pret tiesību un saistību pārņēmēju, gan paredz automātisku šī procesa izbeigšanu gadījumā, ja komercsabiedrība, pret kuru tas ticis ierosināts, tiek izslēgta no komercreģistra (tostarp reorganizācijas rezultātā). Savukārt APL 33. pants liedz uzsākt jaunu administratīvo procesu pret tiesību un saistību pārņēmēju, taču jau iesāktā procesa ietvaros ļauj to turpināt pret tiesību un pienākumu pārņēmēju. Tādējādi ne LAPK, ne APL, ne citi normatīvie akti (ar izņēmumu konkurences tiesībās) neparedz valsts pārvaldei iespēju uzsākt jaunu lietvedību (administratīvo pārkāpumu procesu vai administratīvo procesu) pret komercsabiedrības tiesību un pienākumu pārņēmēju, reorganizācijas gadījumā. Arī Komerclikuma regulējums neparedz tādu saistību pāreju, kuras nav konstatējamas reorganizācijas veikšanas brīdī.

No analizētā Eiropas Savienības Tiesas sprieduma nepārprotami izriet, ka juridiskas personas reorganizācija nevar ne liegt, ne kavēt administratīvā soda piemērošanu un ir pilnīgi vienalga, vai process par soda piemērošanu ir uzsākts pirms vai pēc reorganizācijas. Tātad Eiropas Savienības Tiesa ir noteikusi, ka reorganizācijas gadījumā valsts pārvalde ir tiesīga uzsākt lietvedību pret iegūstošo komercsabiedrību, kaut arī reālais pārkāpējs (reorganizējamā komercsabiedrība) vairs juridiski nepastāv un reorganizācijas brīdī par to nekas nebija zināms.

---

⁹³ Skat. EST 2000. gada 19. septembra spriedumu lietā C-287/98, 2011. gada 18. oktobra spriedumu lietā C-34/10, kā arī 2011. gada 21. Decembra spriedumu lietās C-424/10 un C-425/10

⁹⁴ Ģenerālvokāta Melhiora Vatelē secinājumi Lietā C-343/13, sniegti 2014. gada 12. novembrī. Pieejams: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&td=ALL&num=C-343/13> [aplūkots 03.04.2018.]

Līdz ar to ir konstatējamas vērā ņemamas pretrunas starp Latvijas praksi un Eiropas Savienības tiesībām attiecībā uz administratīvā soda pāreju komercsabiedrību reorganizācijas rezultātā. Šāda situācija nav pieļaujama, tādēļ, šajā gadījumā Latvijai ir pienākums ieviest Eiropas Savienības direktīvas, kas attiecas uz komercsabiedrību reorganizāciju ietvertu regulējumu nacionālajā tiesību sistēmā, lai nodrošinātu šo direktīvu vienveidīgu piemērošanu visā Eiropas Savienībā.

Lai gan Eiropas Savienības tiesības ir pietiekoši spēcīgs juridisks pamats nacionālā regulējuma maiņai, jāatzīst, ka tas nav vienīgais arguments, no kā izriet šī regulējuma maiņas nepieciešamība. Eiropas Savienības Tiesas izvirzītie argumenti izriet no loģiskas analīzes un tiesību būtības kā tādas un būtu attiecināmi uz reorganizāciju pat tādā gadījumā, ja šāda Eiropas Savienības Tiesas sprieduma nemaz nebūtu. Kaut vai tikai tāpēc, ka tik tiešām, administratīvā soda nepāriešana reorganizācijas gadījumā kļūtu par veidu, kā komercsabiedrības, “imitējot” reorganizāciju, viegli varētu izvairīties no administratīvās atbildības.

Darba izstrādes ietvaros autors ir vērsies vairākās valsts pārvaldes institūcijās, kuru kompetencē ir piemērot administratīvas sankcijas, lai noskaidrotu valsts pārvaldes praksi un viedokli attiecībā uz administratīvā soda pāreju komercsabiedrību reorganizācijas rezultātā. Vairākas valsts pārvaldes institūcijas norāda, ka pašreizējais regulējums, kas tikai daļēji un tikai pie konkrētiem nosacījumiem paredz administratīvā soda pāreju iegūstošajai komercsabiedrībai, praksē rada problēmu, kuru ir nepieciešams novērst.

Piemēram, Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvalde norāda, ka pašreizējais LAPK regulējums ir pretrunā ar soda neizbēgamības principu, kas ir viens no galvenajiem juridiskās atbildības efektivitātes kritērijiem un komercsabiedrības reorganizācijas gadījumā visām reorganizējamās komercsabiedrības tiesībām un saistībām, tai skaitā administratīvajam sodam, ir obligāti jāpāriet iegūstošajai komercsabiedrībai. Vienlaicīgi tiek vērsta uzmanība arī uz to, ka gadījumi, kad administratīvo pārkāpumu lietvedība jāizbeidz tādēļ, ka attiecīgā juridiskā persona ir beigusi pastāvēt, nākotnē, vismaz ceļu satiksmes jomā, visticamāk būs sastopami arvien biežāk, sakarā ar to, ka palielinās ar tehniskiem līdzekļiem (fotoradariem) fiksēto pārkāpumu skaits.⁹⁵ Šim viedoklim pievienojas arī Valsts policijas Zemgales reģiona pārvalde, kas norāda, ka komercsabiedrības reorganizācijai nevajadzētu

---

⁹⁵ Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2018. gada 13. aprīļa atbilde uz autora iesniegumu Nr. 20/3/3-12514. Pielikums Nr.1

ietekmēt administratīvā soda piemērošanas iespējas.⁹⁶

Līdzīgu nostāju pauž Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija, kas norāda, ka juridiskās personas reorganizācija nevar būt par pamatu atbrīvošanai no administratīvās atbildības ne piemērošanas, ne izpildu stadijā, tādēļ šajā sakarā būtu lietderīgi veikt prakses pielietojuma statistikas apkopojumu, izvērtēt tipoloģijas un nepieciešamības gadījumā paredzēt iespējas tās nostiprināt normatīvajā regulējumā.⁹⁷

Līdz ar to jāsecina, ka arī valsts pārvalde saskata normatīvā regulējuma nepilnības, kas praksē veido problēmu attiecībā uz administratīvā soda pāreju komercsabiedrības reorganizācijas rezultātā.

Arī ārvalstu prakse liecina, ka regulējuma nepilnības rada problēmas un var tikt ļaunprātīgi izmantotas, lai izvairītos no administratīvās atbildības. Piemēram, Vācijas Federālā tiesa vairākkārt ir analizējusi problemātiku gadījumumos, kuros regulējuma nepilnības ir devušas iespēju komercsabiedrībām izvairīties no administratīvā soda piemērošanas.⁹⁸ Šī iemesla dēļ Vācijas federālā Ekonomikas ministrija ir apsvērusi iespēju mainīt normatīvo regulējumu, precizējot administratīvā soda pāreju reorganizācijas gadījumā un novēršot šādu, uz likuma apiešanu vērstu darbību, iespējamību.⁹⁹

Tādēļ jānorāda, ka normatīvā regulējuma izmaiņu nepieciešamība izriet ne tikai no Eiropas Savienības tiesībām, bet arī no valsts pārvaldes prakses problemātikas, administratīvo tiesību principiem un ārvalstu pieredzes. Līdz ar to Latvijas normatīvajam regulējumam būtu jāparedz absolūts pēctecības princips, iekļaujot ne tikai jau piemērota administratīvā soda pāreju komercsabiedrības reorganizācijas gadījumā, bet arī iespēju piemērot administratīvo sodu tiesību pārņēmējam ar lēmumu, kas pieņemts pēc reorganizācijas. Šāda pāreja ir loģiska nepieciešamība un izriet gan no soda mērķa, gan būtības.

Neapšaubāmi šāda beznosacījumu soda pārņemšana rada risku tiesību pārņēmējam neapzināti iegūt latentu jeb reorganizācijas brīdī vēl neidentificētu pasīvu apjomu, kas zināmos

---

⁹⁶ Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes 2018.gada 6. aprīļa atbilde uz autora iesniegumu Nr. 20/16/25-20251 Pielikums Nr. 2.

⁹⁷ Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 2018. gada 9. aprīļa atbilde uz autora iesniegumu Nr. 35-1-12/265. Pielikums Nr. 3

⁹⁸ Skat. Vācijas Federālās tiesas 2015. gada 27. janvāra spriedumu lietā KRB 39/14 un Vācijas Federālās tiesas 2014. gada 16. decembra spriedumu lietā KRB 47/13.

⁹⁹ Empowering the national competition authorities to be more effective enforcers Pieejams: http://ec.europa.eu/competition/consultations/2015_effective_enforcers/eversheds_llp_en.pdf [aplūkots: 29.04.2018]

apstākļos var ne tikai radīt ekonomiska rakstura neērtības, bet pat apdraudēt iegūstošās komercsabiedrības pastāvēšanu. Tādēļ šajā sakarā būtu nepieciešams paredzēt pēc iespējas taisnīgāku tiesisko attiecību noregulējumu, pietiekoši repektējot arī iegūstošās komercsabiedrības tiesības un likumiskās intereses. Šajā sakarā lietderīgi būtu aplūkot ārvalstu praksi attiecībā uz normatīvā regulējuma harmonizēšanu administratīvā soda pārejas kontekstā.

Citviet pasaulē ir bijuši tādi gadījumi, kad reorganizācijas rezultātā pārņemtās administratīvās atbildības apmērs pat vairākkārt pārsniedz iegūstamās komercsabiedrības aktīvu vērtību, tādēļ atsevišķi likumdevēji ir reaģējuši ierobežojot, lai šo atbildību ierobežotu.¹⁰⁰ Tā, piemēram, Teksasas Civiltiesisko procedūru un zaudējumu atlīdzības kodeksa 149.003 panta a) punkts nosaka, ka soda pāreja ir pieļaujama tikai “līdz nododamās sabiedrības kopējo bruto aktīvu faktiskajai tirgus cenai, kas tiek aprēķināta apvienošanās vai konsolidācijas brīdī”.¹⁰¹

Līdzīgi ierobežojumi atrodami arī Vācijas regulējumā. Vācijas Administratīvo pārkāpumu likuma 30. panta 2a daļa paredz, ka administratīvā soda, kas pāriet iegūstojamajai sabiedrībai, apmērs aprobežojas ar iegūstamās komercsabiedrības aktīvu vērtību.¹⁰²

Šāda soda apmēra ierobežošana līdz iegūstamās komercsabiedrības aktīvu kopējai vērtībai, principā ir vērtējama pozitīvi un mazina iegūstošās komercsabiedrības risku ciest ekonomiska rakstura neērtības. Taču šāda nosacījuma attiecināšana uz visiem gadījumiem varētu radīt komercsabiedrībām vēlmi to izmantot, lai, fiktīvi veicot reorganizāciju, samazinātu kopējo soda apmēru (līdzīgi, kā tas ir situācijā, kad administratīvā soda pāreja nenotiek). Līdz ar to šo ideju varētu attiecināt tieši uz in statu nascendi administratīvās atbildības apmēru, kas efektīvi sabalansētu valsts un iegūstošās komercsabiedrības intereses.

Risks, ka tiesību un pienākumu pāreja varētu nepamatoti aizskart iegūstošās komercsabiedrības tiesības pastāv arī situācijā, kad reorganizācija notiek “paralēli”, jeb vienlaicīgi ar lietvedību par administratīvo sankciju piemērošanu. Šādā gadījumā varētu rasties jautājums par procesuālo tiesību pārņemšanu Satversmes 92. pantā paredzēto tiesību uz taisnīgu tiesu kontekstā. Proti, atkarībā no tā, no kura brīža iegūstošā komercsabiedrība pārņem reorganizējamās komercsabiedrības procesuālās tiesības, ir atkarīgas šo tiesību izmantošanas

---

¹⁰⁰ Ģenerāladvokāta Melhiora Vatelē secinājumi Lietā C-343/13, sniegti 2014. gada 12. novembrī. Pieejams: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&td=ALL&num=C-343/13> [aplūkots 03.04.2018.]

¹⁰¹ Teksasas Civiltiesisko procedūru un zaudējumu atlīdzības kodeks. Pieejams: <https://codes.findlaw.com/tx/civil-practice-and-remedies-code/civ-prac-rem-sect-149-003.html> [aplūkots: 01.05.2018]

¹⁰² Das Gesetz über Ordnungswidrigkeiten [Vācijas Administratīvo pārkāpumu likums]. Pieejams: https://www.gesetze-im-internet.de/owig_1968/OwiG.pdf [aplūkots: 01.05.2018]

iespējas. Šādā situācijā reorganizējamā komercsabiedrība, jo sevišķi gadījumos, kad reorganizācijas pamatā ir pirkuma fakts, varētu visai vieglprātīgi attiekties pret soda apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas iespējām, ņemot vērā, ka pēc reorganizācijas tai vairs nebūs tiesiskas intereses vērst pretenzijas pret šo sodu un nebūs jāreķinās ar no tā izrietošajām sekām. Tādēļ faktiski šādā situācijā iegūstošajai komercsabiedrībai varētu būt visai sarežģīti izmantot tiesības uz taisnīgu tiesu un attiecīgo lēmumu apstrīdēt vai pārsūdzēt.

Vispārējais princips paredz, ka tiesību pārņēmējs iestājas esošajā procesuālajā stadijā. Tā, piemēram APL 33. panta trešā daļa paredz, ka “Tiesību pārņēmējam visas darbības, kas izpildītas procesā līdz viņa iestāšanās brīdim, ir tikpat obligātas, kā tās bija personai, kuras tiesības pārņemtas.” Līdzīgas normas atrodamas arī ārvalstu, regulējumā. Vācijas Administratīvo pārkāpumu likuma 30. panta 2a daļa paredz, ka “tiesību pārņēmējs iestājas tādā procesuālajā stāvoklī, kādā atradās iegūstamā komercsabiedrība tiesību pārņemšanas brīdī.”¹⁰³ No vienas puses šāds regulējums ir saprotams, taču no otras, kā jau minēts var būtiski kaitēt iegūstošās komercsabiedrības interesēm. Tādēļ, iespējams būtu jādomā par procesuālo termiņu atjaunošanas vai pagarināšanas iespējām. Tāpat, iespējams procesuālo tiesību pārņemšanu laika ziņā varētu sasaistīt ar reorganizācijas uzsākšanas brīdi, ieviešot normu, kas piešķir likumisko pilnvarojumu tiesību pārņēmējam veikt attiecīgās procesuālās darbības sankciju novēršanai.

Līdz ar to, veicot nepieciešamās normatīvā regulējuma izmaiņas likumdevējam būtu jāapsver visi potenciālie riski un iespējas to mazināšanai. Uzmanības vērtā būtu arī valdes locekļu atbildības pastiprināšana, vai solidāra atbildības modeļa ieviešana, lai mazinātu komersantu vēlmi un iespējas izvairīties no administratīvās atbildības.

---

¹⁰³ Ibid.

Kopsavilkums

Darba izstrādes procesā autors izvirzīja vairākas atziņas un formulēja secinājumus par administratīvo sankciju pārejas nacionālo un starptautisko regulējumu, to aktuālāko problemātiku, tendencēm un nepieciešamajām izmaiņām. Darba izstrādes procesā tika:

Izpētīts normatīvais regulējums attiecībā uz administratīvā soda pāreju komercsabiedrības reorganizācijas gadījumā

1. Šobrīd Latvijas nacionālajā tiesību sistēmā ir vērojamas būtiskas normatīvā regulējuma nepilnības attiecībā uz valsts pārvaldes institūciju piemēroto administratīvo sankciju “likteni” komercsabiedrību reorganizācijas rezultātā. Reorganizācijas procesa un tā ietvaros notiekošās tiesību un pienākumu pārejas regulējošo normatīvo aktu saturos nav efektīvi sabalansētas valsts un komersantu intereses, radot situāciju, kurā ir apdraudēts soda mērķis un tā efektīvas piemērošanas iespējas.
2. Administratīvā procesa likums sankciju pāreju komercsabiedrības tiesību un pienākumu pārņēmējam reorganizācijas rezultātā paredz tikai tādā gadījumā, ja administratīvais process par attiecīgo pārkāpumu sākotnēji ir bijis iesākts pret reorganizējamo komercsabiedrību pirms reorganizācijas veikšanas. Savukārt, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu, šāda soda pāreja notiek tikai tad, ja līdz reorganizācijas veikšanas brīdim administratīvo pārkāpumu lietvedības ietvaros ir pieņemts lēmums par administratīvā soda piemērošanu ar galīgā noregulējuma raksturu. Arī Komerclikums paredz to, ka, lai administratīvais sods ietilptu komercsabiedrības pasīvu daļā, kas pāriet reorganizējamās komercsabiedrības tiesību un pienākumu pārņēmējam, šim sodam ir jābūt piemērotam līdz lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas brīdim.
3. Līdz ar to, normatīvais regulējums neparedz valsts pārvaldei iespēju uzsākt lietvedību pret reorganizējamās komercsabiedrības tiesību un saistību pārņēmēju pēc reorganizācijas veikšanas, ja reorganizācijas veikšanas brīdī šī lietvedība vēl nebija ierosināta, tādējādi reducējot administratīvo sankciju pāreju nevis uz pašu pārkāpuma faktu, bet gan uz procesuāltiesiskiem apstākļiem.

4. Šāds regulējums rada iespēju komercsabiedrībām, formāli imitējot reorganizācijas procesu, apzināti izvairīties no administratīvās atbildības, tādējādi noradot būtisku kaitējumu valsts un sabiedrības interesēm.
5. Izņēmums ir konkurences tiesības, kur attiecīgo problēmu ir izdevies novērst gan doktrinālā, gan praktiskā, gan normatīvā līmenī, tādēļ, iespējams, tendence modificēt atbildības subjekta jēdzienu, to tulkojot pēc iespējas plašāk, būtu ieviešama arī citās jomās, kurās valsts pārvalde ir pilnvarota piemērot administratīvās sankcijas, protams, ievērojot katras jomas specifiku un īpatnības.

Analizēta Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Savienības dalībvalstu nostāja un tendences reorganizācijas procesa harmonizēšanā

6. Eiropas Savienības tiesību aktu analīze liecina par to, ka vispārējs un obligāts jebkura reorganizācijas procesa pamatprincips ir kreditoru un trešo personu aizsardzība, kas nozīmē, ka reorganizējamo komercsabiedrību mantas pārejai ir jānotiek tādā apjomā, lai tas nekādā veidā neaizskartu kreditoru vai trešo personu tiesības un likumiskās intereses, tai skaitā valsts intereses apmierināt savu no administratīvā soda izrietošu prasījumu pret tiesību normu pārkāpēju.
7. No Eiropas Savienības Tiesas izvirzītajām atziņām skaidri izriet, ka administratīvās sankcijas ir iekļaujamas reorganizācijas rezultātā pārejošo pasīvu daļā neatkarīgi no tā, vai lēmums par soda piemērošanu tiek izdots pirms vai pēc attiecīgās reorganizācijas un lietvedību par reorganizētās komercsabiedrības izdarītu pārkāpumu var gan uzsākt, gan turpināt arī pēc reorganizācijas pret reālā pārkāpēja tiesību un pienākumu pārņēmēju.

Izceltas aktuālākās problēmas un to iespējamie risinājumi, paredzot attiecīgas normatīvā regulējuma izmaiņas

8. Pašlaik ir konstatējamas vērā ņemamas pretrunas starp Latvijas un Eiropas Savienības tiesībām attiecībā uz administratīvā soda pāreju komercsabiedrību reorganizācijas rezultātā. Šāda situācija nav pieļaujama, tādēļ šajā gadījumā Latvijai ir pienākums ieviest Eiropas Savienības direktīvās, kas attiecas uz komercsabiedrību reorganizāciju, ietvertu regulējumu nacionālajā tiesību sistēmā, lai nodrošinātu šo direktīvu vienveidīgu piemērošanu visā Eiropas Savienībā.

9. Regulējuma izmaiņu nepieciešamība izriet ne tikai no Eiropas Savienības tiesībām, bet arī no valsts pārvaldes prakses problemātikas, administratīvo tiesību principiem un ārvalstu pieredzes.
10. Vairākas vadošās Eiropas Savienības dalībvalstis jau ir akceptējušas un ieviesušas savās nacionālajās tiesību sistēmās Eiropas Savienības Tiesas attīstīto absolūtās tiesību pēctecības principu, kas ietver arī in statu nascendi administratīvo sankciju pāreju.
11. Veicot nepieciešamās korekcijas, ir nepieciešams paredzēt pēc iespējas taisnīgāku tiesisko attiecību noregulējumu, pietiekoši repektējot arī iegūstošās komercsabiedrības tiesības un likumiskās intereses, minimizējot tiesību pārņēmēja risku neapzināti iegūt latentu jeb reorganizācijas brīdī vēl neidentificētu pasīvu apjomu, kas zināmos apstākļos var ne tikai radīt ekonomiska rakstura neērtības, bet pat apdraudēt iegūstošās komercsabiedrības pastāvēšanu.

Izmantoto avotu saraksts

Literatūra

1. Bitāns A., Liepa L. Komercesabiedrību reorganizācijas regulējums un prakse Latvijā. Grām.: Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra tiesību piemērošanas prakse. Komerctiesības, biedrošanās tiesības un publiskie reģistri. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013.
2. Brakša Z. Paparinskis M. Baltijas mēroga pārrobežu apvienošanas tiesiskie aspekti Grām.: Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra tiesību piemērošanas prakse. Komerctiesības, biedrošanās tiesības un publiskie reģistri. Rīga: Zvaigzne ABC, 2013.
3. Briede J., Danovskis E., Kovaļevska A. Administratīvās tiesības. Mācību grāmata. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016.
4. Danovskis E. Administratīvā pārkāpuma subjekta noteikšanas problēmas. Grām.: Tiesību efektivitāte postmodernā sabiedrībā. Latvijas Universitātes 73. zinātniskās konferences rakstu krājums. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2015.
5. Danovskis E. Administratīvās atbildības regulējuma konceptuālās problēmas. Jurista Vārds, 2011. 17. maijs, Nr. 20 (667).
6. Kalniņa V. Licenču pārreģistrācija – reorganizācijas klupšanas akmens. Jurista Vārds, 2017. 14. marts, Nr. 11 (965).
7. A.P. Dourado & A.G. Rocha, in: M. Lang et al. (eds.), ECJ – Recent Development in Direct Taxation 2013. Pieejams: http://www.beck-shop.de/fachbuch/leseprobe/9783707335316_Excerpt_004.pdf [aplūkots 04.04.2018.]
8. Clarke M., A., Hooley R. J. A., Munday R. J. C., Sealy L. S., Tettenborn A. M., Turner P. G. Commercial Law: Text, Cases, and Materials. Fifth Edition. Oxford University Press. 2017.
9. Danovskis E. Significance of Principles of Penal Law in Administrative Law. Juridiskā zinātne / Law, No. 10., 2017.
10. Empowering the national competition authorities to be more effective enforcers Pieejams: http://ec.europa.eu/comp/etition/consultations/2015_effective_enforcers/eversheds_llp_en.pdf [aplūkots: 29.04.2018]
11. Gresbrand K. Liability for Administrative Offenses and Fines by the Company Being Acquired in the Event of Mergers by Acquisition. Forum Juris. Business Law. Up to date 2/2015. p. 10-11. Pieejams: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dl/Documents/legal/Forum%20Juris/FJ_2_2015_EN_safe.pdf [aplūkots 02.04.2018.]
12. Havard-Williams, V., “Asbestos liability: Managing the risks” Pieejams: [https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/0-102-9187?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)#co_anchor_a36816926](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/0-102-9187?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)#co_anchor_a36816926) [aplūkots: 03.04.2018]

13. Moyer. H. E Jr. Anti-Corruption Regulation. Law Business Research 2017. p. 63
Pieejams:<http://www.nortonrosefulbright.com/files/gtdt-anti-corruption-regulation-2017-147977.pdf> [aplūkots: 04.04.2018]
14. Polley R. Fines after the 9th Amendment of the ARC. Liability During The Transitional Period. Cartel Enforcement and Regulation in Germany. Competition Law Germany - 26. September 2017, Düsseldorf.

Normatīvie akti

15. Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija. Parakstīta Romā 04.11.1950. [03.04.2018. red.]
16. Padomes sestā direktīva 82/891/EEK, kas pamatojas uz Līguma 54.panta 3.punkta "g" apakšpunktu un attiecas uz akciju sabiedrību sadalīšanu. Pieņemta 17.12.1982. [29.03.2018. red.]
17. Eiropas Padomes regula (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju Pieņemta 20.01.2004. [29.03.2018. red.]
18. Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2005/56/EK par kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanas (attiecas uz EEZ). Pieņemta 26.10.2005. [29.03.2018. red.]
19. Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2007/63/EK, ar ko Padomes direktīva 78/855/EEK un 82/891/EEK groza saistībā ar prasību par neatkarīga eksperta ziņojumu akciju sabiedrību apvienošanās vai sadalīšanas gadījumā. Pieņemta 13.11.2007 [29.03.2018. red.]
20. Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2009/109/EK, ar ko groza Padomes direktīva 77/91/EEK, 78/855/EEK un 82/891/EEK un direktīvu 2005/56/EK attiecībā uz prasībām par ziņojumu iesniegšanu un dokumentāciju apvienošanās un sadalīšanas gadījumos. Pieņemta 19.09.2009. [29.03.2018. red.]
21. Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2011/35/ES par akciju sabiedrību apvienošanas. Pieņemta 05.04.2011. [29.03.2018. red.]
22. Latvijas Republikas Satversme: LV likums. Pieņemts 15.02.1922. [03.04.2018. red.]
23. Kredītiestāžu likums: LV likums. Pieņemts 05.10.1995. [22.03.2018. red.]
24. Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likums: LV likums. Pieņemts 18.12.1997. [22.03.2018.red]
25. Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likums: LV likums. Pieņemts 01.06.2000. [22.03.2018. red.]
26. Krājaizdevu sabiedrību likums: LV likums. Pieņemts 29.03.2001. [22.03.2018. red.]
27. Konkurences likums: LV likums. Pieņemts 04.10.2001. [23.03.2018. red.]
28. Biedrību un nodibinājumu likums: LV likums. Pieņemts 30.10.2003. [20.04.2018. red.]

29. Finanšu instrumentu tirgus likums: LV likums. Pieņemts 20.11.2003. [22.03.2018. red.]
30. Negodīgas komercprakses aizlieguma likums: LV likums. Pieņemts 22.11.2007. [22.03.2018. red.]
31. Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likums: LV likums. Pieņemts 25.02.2010 [22.03.2018. red.]
32. Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likums: LV likums Pieņemts 09.07.2013. [22.03.2018. red.]
33. Apdrošināšanas un pārapirošināšanas likums: LV likums. Pieņemts 18.06.2015. [22.03.2018. red.]
34. Código das Sociedades Comerciais [Portugāles Komerccabiedrību kodekss]. Pieejams: https://dre.pt/web/guest/legislacao-consolidada/-/lc/114798995/201805111545/73521481/diploma/indice?p_p_state=maximized [aplūkots 21.04.2018.]
35. Ordnungswidrigkeitengesetz [Vācijas Administratīvo pārkāpumu likums]. Pieejams: https://www.gesetze-im-internet.de/owig_1968/OwiG.pdf [aplūkots: 01.05.2018]
36. Texas Civil practice and remedies code [Teksasas Civiltiesisko procedūru un zaudējumu atlīdzības kodekss]. Pieejams: <https://codes.findlaw.com/tx/civil-practice-and-remedies-code/civ-prac-rem-sect-149-003.html> [aplūkots: 01.05.2018]

Juridiskās prakses materiāli

Tiesu prakse

37. EST 2000. gada 19. septembra spriedumu lietā C-287/98
38. EST 2007. gada 11. decembra spriedums, lietā C-280/06
39. EST 2007. gada 12. decembra spriedums, lietā T-112/05
40. EST 2011. gada 20. janvāra spriedumu lietā C-90/09P
41. EST 2011. gada 29. marta spriedums lietā C-201/09P
42. EST 2011. gada 18. oktobra spriedumu lietā C-34/10
43. EST 2011. gada 21. Decembra spriedumu lietās C-424/10 un C-425/10
44. EST 2013. gada 6. jūnija spriedums lietā Nr.C-511/11P
45. EST 2015. gada 5. marta spriedumu lietā C-343/13
46. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 05.04.2006 spriedumu lietā Nr. SKC-244 [nav publicēts]
47. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 29.08.2007 spriedumu lietā Nr. SKC-556 Pieejams: <http://www.at.gov.lv/downloadlawfile/3466> [aplūkots 19.04.2018.]

48. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 03.03.2015. lēmums Lietā Nr. A43015513 SKA – 407/2015 Pieejams: <http://www.at.gov.lv/downloadlawfile/4307> [aplūkots 27.03.2018.]
49. Francijas Kasācijas tiesas 2000. gada 20. Jūnija spriedums lietā Nr.99-86742. Pieejams: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichJuriJudi.do?oldAction=rechExpJuriJudi&idTexte=JURITEXT000007069179&fastReqId=547333512&fastPos=1> [aplūkots: 03.04.2018]
50. Francijas Kasācijas tiesas 2016. gada 26. Oktobra spriedums lietā Nr.16-80366. Pieejams: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichJuriJudi.do?idTexte=JURITEXT000033321064> [aplūkots: 03.04.2018]
51. Teksasas štata Augstākā tiesas 2010. gada spriedums lietā Barbara Robinson vs Crown Cork & Seal Co. Pieejams: <https://www.courtlistener.com/opinion/895269/robinson-v-crown-cork-seal-co-inc/> [Skatīts 03.04.2018]
52. Ņujorkas dienvidu apgabala Federālās apgabaltiesas 2016. gada 15. jūlija lēmums lietā Energy Intelligence Group, Inc. et al. vs. Cowen and Company, LLC, No. 14 Civ. 3789. Pieejams: <https://law.justia.com/cases/federal/district-courts/new-ork/nysdce/1:2014cv03789/427504/116/> [aplūkots: 08.04.2018]
53. Spānijas Augstākās tiesas 2015. Gada 23. marta spriedumu lietā STS 1924/2015. Pieejams: <http://www.poderjudicial.es/search/doAction?action=contentpdf&datasematach=TS&reference=7385956&links=&optimize=20150521&publicinterface=true> [Skatīts: 05.04.2018]
54. Spānijas Augstākās tiesas 2015. gada 2. novembra spriedumu lietā STS 4831/2015. Pieejams: <http://www.poderjudicial.es/search/doAction?action=contentpdf&datasematach=TS&reference=7546751&links=%223426%2F2014%22&optimize=20151204&publicinterface=true> [Skatīts: 05.04.2018]
55. Vācijas Federālās tiesas 2014. gada 16. decembra spriedums lietā KRB 47/13 Pieejams: <http://www.iww.de/quellenmaterial/id/176842> [aplūkots 28.04.2018.]
56. Vācijas Federālās tiesas 2015. gada 27. janvāra spriedumu lietā KRB 39/14. Pieejams: <https://openjur.de/u/767577.html> [aplūkots 28.04.2018.]
57. Ģenerālvokāta Melhiora Vatelē secinājumi EST Lietā C-343/13, sniegti 2014. gada 12. novembrī. Pieejams: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&td=ALL&num=C-343/13> [aplūkots 03.04.2018.]

Valsts pārvaldes institūciju prakses materiāli

58. Konkurences padomes 2013.gada 9.decembra lēmumu Lietā Nr.2890/11/03.01./21 Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu Pieejams: <https://www.kp.gov.lv/files/pdf/ijPqd2ocxc.pdf> [aplūkots 27.03.2018.]
59. Konkurences padomes 2017.gada 30. marta lēmumu lietā lēmumu Lietā Nr.p/15/7/4/10 Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu, par lietas izpēti izbeigšanu daļā Pieejams: <https://www.kp.gov.lv/documents/09ad01e0aa0c53c67118e1be9d86eef455b10068> [aplūkots 27.03.2018]

60. Galvenā valsts notāra 2010. gada 10. februāra lēmums Nr. 1-5/21. Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/specializeta-informacija/galvena-valsts-notara-lemumi/2010-gada-galvena-valsts-notara-lemums-nr-1-5-21/> [aplūkots 27.03.2018]

Arhīva materiāli

61. Saeimas juridiskās komisijas priekšlikumu tabula otrajam lasījumam Administratīvo pārkāpumu procesa likumprojektam (Nr.16/Lp12), 29.09.2016, Nr. 111.9/3-84-12/16, 62. lpp. Pieejams: <http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/3440BD52D3E51A41C225803E0020E94A?OpenDocument> [aplūkots 17.03.2018]
62. Latvijas Republikas 12. Saeimas 2016. gada 6. oktobra sēdes stenogramma. Pieejama: <http://titania.saeima.lv/LIVS12/saeimalivs12.nsf/0/59E09A90C747E00EC225804C002BE8B6?OpenDocument>, [aplūkots 17.03.2018]

Nepublicētie avoti

63. Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes 2018.gada 6. aprīļa atbilde uz autora iesniegumu Nr. 20/16/25-20251
64. Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 2018. gada 9. aprīļa atbilde uz autora iesniegumu Nr. 35-1-12/265.
65. Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2018. gada 13. aprīļa atbilde uz autora iesniegumu Nr. 20/3/3-12514.

Pielikums Nr.1

Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes 2018. gada 13. aprīļa atbilde uz autora iesniegumu Nr. 20/3/3-12514.

Valsts policija

GALVENĀ KĀRTĪBAS POLICIJAS PĀRVALDE
SATIKSMES DROŠĪBAS PĀRVALDE

Čiekurkalna 1.līnija 1, k-4, Rīga, LV-1026, tālr. 67208113, fakss 67274789, e-pasts kanceleja.cpp@vp.gov.lv

Rīgā

13-04-2018 Nr. 20/3/3-12514

Uz 20.03.2018. Nr. 8750

Par atbildi uz iesniegumu

Ģirtam Kārkliņam
Skolas iela 8, Līvberze,
Līvberzes pagasts,
Jelgavas novads,
LV - 3014

Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvalde (turpmāk – Satiksmes drošības pārvalde) ir izskatījusi Jūsu 2018.gada 16.marta iesniegumu ar lūgumu saņemt informāciju par administratīvo pārkāpumu lietvedību saistībā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk LAPK) 239.panta 11.punktu, par administratīvo pārkāpumu lietvedību juridiskas personas reorganizācijas gadījumā, un savas kompetences ietvaros sniedz sekojošu atbildi.

Pārbaudot informāciju Integrētās Iekšlietu informācijas sistēmas apakšsistēmā “Administratīvus pārkāpumus izdarījušas personas”, tika konstatēts, ka Latvijā 2017.gadā, pamatojoties uz LAPK 239.panta vienpadsmito punktu tika izbeigta viena lietvedība. Laika posmā no 2012. gada līdz 2016.gadam, pamatojoties uz LAPK 239.panta vienpadsmito punktu, nav izbeigta neviena lietvedība.

Satiksmes drošības pārvalde savas darbības praksē ir piemērojusi LAPK 295.panta ceturto punktu, kas nosaka, ka, ja juridiska persona, par kuru pieņemts lēmums, likvidēta un izslēgta no Uzņēmuma reģistra reģistriem, tiek izbeigta administratīvā pārkāpuma lietvedība. Kā piemēru var minēt pasažieru pārvadātāju uzņēmumus, kuri izveido meitas uzņēmumus un nenomaksā tiem piemērotos administratīvos sodus ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu gadījumos.

Minēto problēmu neatrisina arī LAPK esošais regulējums, kas paredz nodot lēmumu par naudas soda uzlikšanu piespiedu izpildei tiesu izpildītājam, jo tiek izbeigta izpildu lietvedība lietā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 563.panta pirmās daļas trešo punktu, kas nosaka, ka prasījums vai pienākums nevar pāriet tiesību pārņēmējam pēc juridiskas personas izbeigšanās, kura bija parādnieks.

Augstāk minētais ir pretrunā ar soda neizbēgamības principu, kas ir viens no galvenajiem juridiskās atbildības efektivitātes kritērijiem.

Uzskatām, ka tādu gadījumu, kad juridiskā persona tiek likvidēta, uz kā

pamata jāizbeidz administratīvā pārkāpuma lietvedība par tai piemērotiem administratīvajiem pārkāpumiem, praksē būs sastopama aizvien biežāk, sakarā ar to, ka palielinās ar tehniskiem līdzekļiem (fotoradariem) fiksēto pārkāpumu skaits.

Uzņēmuma pārveidošanas gadījumā visas pārveidojamās sabiedrības tiesības un saistības pāriet iegūstošajai sabiedrībai, līdz ar to arī administratīvo sodu nomaksa.

Savukārt uzņēmuma maksātnespējas gadījumā, ja transportlīdzeklis iegādāts īpašumā ar izsoles aktu, transportlīdzekļa ieguvējam nepāriet pienākums nomaksāt visus iepriekšējā īpašnieka nenomaksātos administratīvos sodus.

Ar cieņu
priekšnieka vietniece

V.Mistre

D.Lauberga
67208474

Pielikums Nr. 2

Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes 2018.gada 6. aprīļa atbilde uz autora
iesniegumu Nr. 20/16/25-20251.

Vaists policija

ZEMGALES REĢIONA PĀRVALDE
JELGAVAS IECIRKNIS

Pētera iela 5, Jelgava, LV-3001, fakss 63024888 kanc.jelgava@zemgale.vp.gov.lv, tālr.63004200, 63004202

Jelgavā

20 18.06.09 .g. Nr.20/16/25-20251
Uz 20 .g. Nr.

Ģirts Kārklīšs

Skolas iela 8, Līvberze,
Jelgavas nov., LV-3014

Par informācijas sniegšanu

2018.gada 20.martā Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jelgavas iecirknī tika saņemts Jūsu iesniegums (ienākošais Nr.1141-K) ar lūgumu sniegt atbildi uz Jūsu jautājumiem.

Varam paskaidrot, ka Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jelgavas iecirknī nav statistikas datu par pirmajā un otrajā punktā minētajiem gadījumiem.

Sniedzot atbildi uz trešajā un ceturtajā punktā uzdotajiem jautājumiem, varam paskaidrot, ka juridiskās personas reorganizācijai nevajadzētu ietekmēt administratīvā soda piemērošanas iespējas. Sniedzot mūsu vērtējumu par esošo situāciju un juridisko noregulējumu, varam paskaidrot, ka mēs saskatām problemsituāciju tajā, ka uzņēmumi tiek pārreģistrēti uz trešajām personām vai valsts nerezidentiem, kas apgrūtina administratīvo lietvedību izskatīšanu, kā arī soda piemērošanu. Iespējams, būtu jāparedz atbildību par administratīvā soda uzlikšanu valdes loceklim, kas tajā laikā, kad tika izdarīts administratīvais pārkāpums, ieņēma amatu un pārstāvēja juridisko sabiedrību. Sakarā ar to, ka administratīvā soda mērķis ir audzināt personu likuma ievērošanas garā, lai ne pārkāpējs, ne citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus, tas motivētu uzņēmumu pārstāvjus ievērot valstī pastāvošo likumdošanu.

Iecirkņa priekšniece

T.Flandere

Pielikums Nr. 3

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 2018. gada 9. aprīļa atbilde uz autora iesniegumu Nr. 35-1-12/265.

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija

Juridiskā adrese: Smilšu iela 1, Rīga, LV-1050, faktiskā adrese: Brīvības iela 33, Rīga, LV-1010, tālr. 67504955, fakss 67504966, e-pasts pasts@iaui.gov.lv, www.iaui.gov.lv

RĪGĀ

2018. gada 09. aprīlī Nr.35-1-12/265

2018. gada 16. marta Nr. b/n

Ģirtam Kārklīnam

Skolas iela 8, Līvberze,

Līvberzes pagasts,

Jelgavas novads

LV-3014

Par administratīvā soda piemērošanu

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija (turpmāk-Inspekcija) ir iepazinusies ar uzdotajiem jautājumiem par juridiskās personas reorganizācijas ietekmi uz administratīvā soda piemērošanu un savas kompetences ietvaros sniedz sekojošas atbildes:

1. Inspekcijas praksē nav bijuši gadījumi, kad administratīvā pārkāpuma lietvedība tika izbeigta, pamatojoties uz Latvijas AKP 239.panta 11.daļu;

2. Inspekcijas praksē nav bijuši gadījumi, kad konstatējot iespējamo pārkāpumu, iestāde nevarēja uzsākt administratīvo pārkāpumu lietvedību, pamatojoties uz to, ka juridiskā persona beigusī pastāvēt;

3. Inspekcija uzskata, ka juridiskās personas reorganizācijai nevajadzētu ietekmēt administratīvā soda piemērošanas iespējas un paredzēt iespēju juridiskās personas reorganizācijas periodā pārņemt obligāti noteiktās saistības, tai skaitā, atbildību par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, novēršanu un sankciju izpildi. Ņemot vērā to, ka Inspekcija praksē šādi gadījumi nav bijuši, tad šis jautājums pašlaik neveido problēmsituāciju azartspēļu, izložu, preču vai pakalpojumu loteriju organizēšanas jomā. Teorētiski izvērtējot aprakstīto situāciju, Inspekcija uzskata, ka tā varētu veidot problēmsituāciju, ar mērķi izvairīties no sodu izpildes. Uzskatam, ka būti lietderīgi veikt šādas prakses pielietojuma statistikas apkopojumu, izvērtēt tipoloģijas un nepieciešamības gadījumā paredzēt iespējas tās nostiprināt regulējumā.

4. Inspekcija uzskata, ka juridiskās personas reorganizācijas periodā ir nepieciešams pārņemt obligāti noteiktās saistības, tai skaitā, atbildību par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, novēršanu un sankciju izpildi, līdz juridiskās personas likvidācijai un izslēgšanai no Uzņēmumu reģistra.

Priekšniece

S.Birne

Dokumentārā lapa

Bakalaura darbs „Komercesabiedrības reorganizācijas ietekme uz administratīvā soda piemērošanu” izstrādāts LU Juridiskajā fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Darba autors: Ģirts Kārklīšs _____

Rekomendēju darbu aizstāvēšanai,

Zinātniskais konsultants: Doc. Dr. iur. Edvīns Danovskis _____

Recenzents: _____

Darbs iesniegts Valststiesību zinātņu katedrā 14.05.2018.

Valststiesību zinātņu katedras metodiķe: Ramona Polmane _____

Darbs aizstāvēts bakalaura gala pārbaudījuma komisijas sēdē

____.____.2018. Komisijas sēdes prot. Nr. _____

Vērtējums _____

Komisijas sēdes vadītājs/a: _____